

OZVĚNY

SMIDARSKA

PROSINEC

2005
Kč 10,-

33

Z obsahu čísla: Slovo starosty X Informace OÚ – předpokládané příjmy, výdaje a akce na rok 2006 X Vyhláška o místních poplatcích X Dopisy čtenářů X Smidary – moje láska /vzpomínka na PhDr.Fr.Vanička/ X Významné osobnosti – kaplan Fr.Fiala X Ze školních lavic X MUDr. A. Homola – zdravotnictví v našem regionu X Historické okénko X Hasiči informují – topná sezóna X Společenská kronika X Křížovka.

SLOVO STAROSTY

Vážení občané,
nacházíme se v předvánočním období roku 2005. Chci Vás informovat o některých akcích, které se podařilo uskutečnit v letošním roce. V naší obci byla největší pozornost věnována opravě zdravotního střediska, kde hrozilo jeho uzavření pro nevyhovující stav, zejména po stránce hygienické. Bylo nutné vynaložit více jak 1,313.000,-Kč na jeho opravu. Z tohoto důvodu muselo dojít ve dvou případech ke změně rozpočtu. V současné době jsou prováděny dokončovací práce a věřím, že nejpozději od února příštího roku bude mít možnost zahájit svoji činnost i praktický zubní lékař. Dále byly dobudovány vjezdy na náměstí za 490.000,-Kč a před dokončením je i chodník v ulici Medříčské. Dále byl opraven chodník před bytovkami v ulici J.A. Komenského. Obě akce přišly na 200.000,-Kč.

V Červeněvsi byla opravena a zpevněna cesta v ulici u Horynů v hodnotě 155.000,-Kč a bylo započato s prováděním dopravního značení v obci dle zpracované a schválené dokumentace. V současné době je tato akce před dokončením.

V Křičově se pokračovalo v opravách cest a pro příští rok se počítá s dokončením.

V Loučné Hoře bylo provedeno dokončení úpravy vozovky u pana Kryla v hodnotě 52.800,-Kč. Dále byla provedena oprava pomníku na hřbitově a pokračovalo se i na opravě hasičské zbrojnice. Bylo provedeno i dofinancování DPS v hodnotě 1,450.000,-Kč.

V Chotělicích se podařilo vyčistit část mlýnského náhonu v hodnotě 20.000,-Kč, zatrubnění a vyčištění vjezdu na hřbitov a oprava chodníků přišlo na cca 480.000,-Kč. Provedená výsadba zeleně, jako náhrada za vykácení topolů, stála 25.000,-Kč.

Nemalé úsilí vynakládáme na údržbu zeleně v jednotlivých obcích a to zejména na sekání travního porostu na veřejných plochách a na hřbitovech. Této činnosti se věnují od jara do podzimu dva pracovníci obecního úřadu. V současné době uvažujeme o nákupu výkonnější techniky, abychom tento úkol lépe zvládali a v některých případech se vyhnuli oprávněné kritice ze strany občanů v jednotlivých obcích.

Kl
bu
R
M
M
hu

Dne 15.12.05 byl schválen zastupitelstvem obce rozpočet na rok 2006. Počítáme s příjmy 13,998.200,-Kč. Na běžné výdaje plánujeme částku 6,841.000,-Kč a na ostatní akce 5,885.000,-Kč. V rozpočtové rezervě počítáme s částkou 272.200,-Kč. Podrobný výčet rozpočtu je uveden na dalších stránkách tohoto čísla časopisu. Bude-li mít někdo z občanů zájem o vysvětlení nějakých nejasností ohledně schváleného rozpočtu, může se kdykoliv po domluvě obrátit přímo na mě a nebo na jednotlivé zastupitele obce.

Vážení občané, v příštím roce se konají volby do Poslanecké sněmovny ČR a dále volby na komunální úrovni. Věřím, že se v co největším počtu všichni zúčastníme a přispějeme tímto k pečlivému výběru vhodných kandidátů, kteří nás budou v dalším volebním období co nejlépe reprezentovat.

Na závěr mi dovolu, abych Vám všem popřál příjemné a šťastné svátky vánoční, hlavně pevné zdraví, štěstí a spokojenost v roce 2006.

Jaroslav Tauchman
starosta

Obec Smidary : Předpokládané příjmy pro rok 2006 (v Kč) .

Školství	120.000,-
Knihovna /půjčovně/.....	24.000,-
Sokolovna /ze vstupného/	2.000,-
Poplatky ze psů	16.000,-
Veřejné prostranství	30.000,-
Sokolovna /nájemné/	70.000,-
Zdravotní středisko	120.000,-
Byty + DPS	450.000,-
Pronájem pozemků	90.000,-
Hřbitovy	30.000,-
Úroky	15.000,-
Komunální odpad	580.000,-
Správní poplatky	25.000,-
Daň: z příjmů OSVČ	550.000,-
z příjmů právnických osob....	2,500.000,-
z nemovitostí	2,000.000,-
z příjmů fyzických osob....	1,900.000,-
DPH	4,000.000,-
Dotace ze státního rozpočtu.....	376.200,-
Zůstatek na BÚ	1,100.000,-

Předpokládané příjmy celkem	13,998.200,-
=====	

Předpokládané běžné výdaje pro rok 2006 (v Kč)

Školství	1,550.000,-
Knihovna	241.000,-
SPOZ	21.000,-
Sokolovna	55.000,-
Sbor dobrovolných hasičů	285.000,-
Dům s pečovatelskou službou	324.000,-
Zastupitelstvo obce	590.000,-
OÚ správa	3,140.000,-
Veřejné osvětlení	320.000,-
Hřbitovy	120.000,-
Odpady	700.000,-
Zdravotní středisko	370.000,-
Veřejná zeleň	125.000,-

Předpokládané běž. výdaje celkem	7,841.000,-
=====	

Vydáv.
Odpově

Souhrnný přehled předpokládaných příjmů a výdajů na rok 2006.

Příjmy	13,998.200,-
Běžné výdaje	7,841.000,-

	6,157.200,-
Plánované akce	5,885.000,-

Rozpočtová rezerva	272.200,-

Předpokládané akce na rok 2006

SMIDARY:

Rekonstrukce jídelny v MŠ a kuchyně v ZŠ	2,000.000,-
Hřiště - sokolovna	105.000,-
Oprava cesty a kanalizace Hradčany	750.000,-
Chodník - bytovka Triola	250.000,-
Auto na převoz obědů ze ZŠ do MŠ	150.000,-
Traktor pro potřeby obce	200.000,-
Zpevnění dvora okolo OÚ	700.000,-
Příspěvek TJ Sokol Smidary /fotbal/	75.000,-

Chotělice:

Oprava chodníků	500.000,-

Křičov:

Cesty a nástupiště autobusová zastávka	300.000,-

Červeněves:

Chodník - oprava /Janeček - Kučera - přeložení/	200.000,-
Dopravní značení po obci	55.000,-

Loučná Hora:

Cesta - pila Koblasa	300.000,-
Chodníky /Draštíkovi + Vobořilovi/	300.000,-

Celkem	5,885.000,-

Schváleno zastupitelstvem Obce Smidary dne 15.12.2005.

Co pro vás připravila naše knihovna?

Pro více než 200 svých uživatelů má naše knihovna na výběr 13 000 svazků knih. Máme knihy zábavné i naučné. Vybere si určitě každý. Sleduji žebříčky nejčtenějších knih, doporučenou literaturu pro děti všech věkových kategorií a podle finančních možností knihovny knihy pravidelně připravuji pro své čtenáře. Pokud kniha není ve fondu střediskové knihovny, je možné si ji objednat u knihovny jiné. Tato služba se však platí a poštovné je celkem drahé.

Nabízíme i noviny a časopisy. Pokud máte zájem o Hradecké noviny, Instinkt, Vlastu, Tinu, Ženu a život, Bravo a Mateřídoušku, zastavte se v naší knihovně.

Máte možnost si zapůjčit kurzy angličtiny, němčiny, španělštiny a komplet CD Jak na počítač.

Knihovně se podařilo získat grant ministerstva kultury na provoz internetové stanice a tak uživatelé knihovny mají přístup k internetu zdarma.

Nedávno proběhla burza vyřazených knih ze zrušených knihoven obvodu, která se bude v dohledné době znovu opakovat.

Pro mladší děti připravuji předvánoční setkání nad knihami.

Srdečně vás zvou do knihovny a těším se na vaše nápady, co ještě mohu vylepšit

Informace z DPS Loučná Hora.

Přibližně za pár dní zaklepou na dveře Vánoce, rok s rokem se sejde a nastává čas zamyslet se nad tím, co se nám během půl roku podařilo naplnit, případně, co je třeba v Domě s pečovatelskou službou na Loučné Hoře zlepšit.

Dalo by se říci, že se něco podařilo a něco ne, tak, jak to v životě bývá.

Co se týká obsazení bytů, zbývá ještě obsadit pět bytů pro manželské dvojice. V měsíci listopadu se hlásili další zájemci a byly jim předány žádosti. Nyní čekáme na jejich vrácení, abychom mohli zařídit vše potřebné k jejich umístění v DPS Loučná Hora.

Je neustálý zájem o umístění do bytu pro jednu osobu, tyto jsou však již obsazeny. Někteří zájemci by byli schopni zaplatit i byt pro 2 osoby. Z tohoto důvodu jsme požádali o písemný souhlas Státní fond rozvoje bydlení Praha, zda je možno byty 2+kk obsadit jednou osobou, v případě, že si tato osoba bude dle nájemní smlouvy hradit veškeré náklady, jako kdyby tyto byty obsazeny 2 osobami.

Služby, poskytované v DPS, jsou ze strany obyvatelů využívány. Jedná se především o nákupy, donášku léků, zařizování různých záležitostí po úřadech atd.

Obyvatelé DPS jsou aktivní, zajímají se o dění v naší obci. Kulturní činnost ve 2.pololetí byla velmi bohatá. Společně oslavujeme svátky a narozeniny při hudbě a malém občerstvení. Nezapomeneme předat malou pozornost.

V měsíci červenci jsme zajeli do nedalekých Lázní Bělohrad, kde jsme se příjemně pobavili při koncertu se Staropražskými heligonkáři. Závěr tohoto odpoledne jsme si zpříjemnili posezením v kavárničce.

V říjnu jsme si společně v sále Dělnického domu ve Skřivanech zazpívali a zatancovali s country kapelou. Přála bych Vám vidět a slyšet, jak se senioři baví a tancují i při poměrně moderní hudbě. Ani se nám všem domů nechtělo.

V listopadu jsme si vyjeli na „tajný výlet“ s přednáškou o zdraví. Neopakovatelný zážitek z tohoto zájezdu nám připravila dechová moravská krojovaná kapela Gloria, se svými sólisty.

Závěrečnou akcí tohoto roku byla Mikulášská zábava ve Skřivanech, kde nás čekaly čertovské tance dětí mateřské školy, seniorek, andělský tanec Berušek a každý přítomný člen obdržel nadílku, kterou přinesl Mikuláš.

Dne 15.prosince jsme ve smidarské Sokolovně shlédli „Vánoční besídku“, kde děti z mateřské a základní školy předvedly svá vystoupení, ať už to bylo ve zpěvu, recitaci, aerobiku či tanci.

Nesmíme zapomenout na poděkování Mateřské a Základní škole ve Smidarech a Klubu seniorů Skřivany za dárečky, které od nich obyvatelé DPS obdrželi. Poděkování patří také Mgr. Radce Krahulcové (dříve Vaničkové), která nám poskytla výzdobu do DPS.

Závěrem Vám, všem občanům, přeji hezké svátky vánoční, plné pohody, míru, radosti a štěstí. Do nového roku 2006 pak všem hodně pevného zdraví.

Za DPS: Marie Rajmová

Obec Smidary

Obecně závazná vyhláška č. 4 / 2005 o místních poplatcích

Upozorňujeme občany na tuto novou obecně závaznou vyhlášku, která nabyla účinnosti dne 1.7.2005. Občané se mohou s touto vyhláškou podrobně seznámit přímo na obecním úřadě nebo na webových stránkách Obce Smidary: www.smidary.qx.cz. Tato vyhláška se vztahuje na území Obce Smidary, které tvoří katastrální území – Smidary, Červeněves, Loučná Hora, Chotělice, Křičov. Správu poplatku vykonává Obecní úřad ve Smidarech. Pro informaci uvádíme zkráceně pro občany nejpodstatnější části.

Poplatek ze psů.

Poplatku ze psů podléhají psi starší šesti měsíců. Poplatek odvádí držitel psa (dále jen poplatník). Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území Obce Smidary.

Poplatník je povinen oznámit písemně nebo ústně do protokolu správci poplatku nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy mu vznikla povinnost platit tento poplatek:

- a) příjmení, jméno, bydliště, jde-li o fyzickou osobu,
- b) název, sídlo a IČO, jde-li o fyzickou osobu podnikající nebo právnickou osobu.

Poplatník je povinen stejným způsobem oznámit zánik své poplatkové povinnosti či změny. Správce poplatku vydá poplatníkovi evidenční známku pro psa bez ohledu na to, zda pes poplatku podléhá nebo je osvobozen. Tato známka je nepřenosná.

Poplatek činí za kalendářní rok za prvního psa 50,-Kč, za druhého a každého dalšího psa 75,-Kč.

Poplatek je splatný bez vyměření nejpozději do 31.3. každého roku.

Od poplatku je osvobozen držitel psa, kterým je:

- a) osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III.stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu,
- b) osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob.

Poplatník je povinen správci poplatku vždy do 31.3. příslušného kalendářního roku prokázat, že důvod osvobození trvá. Osvobození zaniká, zanikne-li důvod osvobození.

Poplatek za užívání veřejného prostranství.

Předmětem poplatku je zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.

Veřejným prostranstvím jsou: náměstí, silnice, místní komunikace, parky a veřejná zeleň, jakož i další prostory každému přístupné.

Ve Smidarech: Náměstí Prof.Babáka – dlážděná plocha a park, park na Hradčanech, hřiště u Sokolovny, pozemní komunikace, chodníky ve vlastnictví obce před domy a objekty, veškerá volně přístupná prostranství.

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která užívá veřejné prostranství. Při plnění oznamovací povinnosti je poplatník povinen sdělit správci poplatku vedle rozsahu užívaného veřejného prostranství u fyzické osoby též jméno, příjmení a bydliště, u ostatních též název, sídlo, IČO. Poplatník je povinen oznámit užívání nejméně 3 dny před jeho započítáním.

Sazby poplatku:

- a) Za umístění skládek stavebního materiálu a stavebního odpadu 5,-Kč/m2/den
- b) Za umístění dočasných staveb a zařízení 3,-Kč/m2/den
- c) Za uzávěrku veřejného prostranství pro překopy, výkopy 5,-Kč/m2/den

Poplatku za užívání veřejného prostranství nepodléhají akce pořádané na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, kulturní a sportovní akce bez vstupného, umístění stavebních zařízení pro stavbu rodinného nebo bytového domu po dobu 3 měsíců a dále umístění skládek do 48 hodin.

Vznik nároku na osvobození a zánik nároku je poplatník povinen oznámit správci poplatku. Poplatek se platí od prvního dne, kdy došlo k užívání až do dne, kdy toto užívání skončilo, zařízení bylo odstraněno a veřejné prostranství bylo uvedeno do původního stavu. Poplatek je splatný při užívání po dobu kratší než 7 dní včetně nejpozději v den, kdy bylo s užíváním započato, po dobu delší než 7 dnů nejpozději následující den, kdy užívání veřejného prostranství skončilo. Správce poplatku může na základě žádosti poplatníka v jednotlivých případech poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout, a to z důvodu odstranění tvrdosti.

Jak se podařilo splnit záměry ve výstavbě obcí v roce 2005.

Konec roku se nezadržitelně blíží a proto je nezbytné zhodnotit to, jak se podařilo splnit záměry stanovené na rok 2005.

Je třeba úvodem uvést, že to byl rok, který znamenal další splnění akcí, které vychází z cílů stanovených na toto volební období – postupně řešit zlepšení životního prostředí, vzhled obcí a bezpečnost občanů na komunikacích.

Hlavní akcí je však rekonstrukce školní jídelny, která musí být dokončena do 1.8.2007.

V současné době se začalo s úpravami v mateřské škole, které byly v zásadě provedeny, neboť jsou součástí celkových úprav jídelny – jídlo se bude do mateřské školy dovážet.

V letošním roce byly prostavěny dva milióny korun. Stav v obcích:

Smidary:

Byly provedeny vjezdy na náměstí a tím byl komplexně dokončen chodník. Podařilo se na obou stranách náměstí dosáhnout stavu, který odpovídá již parametrům, které jsou podkladem jak postupovat v dalším budování chodníků.

Chodník u pana Laifra - tato část má vzhledem k narůstajícímu provozu vozidel na komunikaci velký význam v tom, že občané ihned za mostem nemusí jít po komunikaci, ale po chodníku.

Zdravotní středisko ve Smidarech – zařízení, které již slouží občanům mnoho let a vlivem situace, která vznikla absencí zubního lékaře, došlo k úpravám, které byly nutné provést, aby byl opětný provoz zubní ordinace na úrovni odpovídající současným požadavkům. V této souvislosti byla též, pro nového praktického lékaře MUDr.A. Homolu, vybudována nová ordinace, která plně slouží občanům. Celkové náklady dosáhly 1,313.000,-Kč.

Staveniště pro rodinné domky ve Smidarech – pokračuje proces, který je nutný pro vlastní realizaci. V této souvislosti je třeba ocenit činnost pana Ing.Rejthárka.

Hřiště u sokolovny - jeho realizace byla zahájena pod vedením Ing.Rejthárka, později bylo dohodnuto, že tuto akci provede firma Novostav HK – celkové náklady budou činit 105.000,-Kč.

O provedených akcích v Červeněvsi, Křičově, Loučné Hoře se zmiňuje na úvodní stránce tohoto čísla časopisu pan starosta, zmíním se tedy ještě o obci **Chotělice**. Chodník u pana Krause – Šefary, byl po několika odkladech vybudován velmi kvalitně a slouží již občanům. Vzhled obce tímto velmi získal, akci provedla firma Novostav HK. Chodník u pana Soukupa dobudovali a přeložili pracovníci OÚ pan Chmelař a Rygl. Tento chodník se nachází vedle velmi frekventované silnice. Následně bude třeba ještě vybudovat chodník od Zeleného háje po rodinný domek pana Miloslava Přibyla.

Ohledně výsadby zeleně v Chotělicích: došlo k nové výsadbě, jako náhradě za pokácené staré okrasné topoly a javor, kterou provedl letos na podzim pan Vítek Dostál z Chotělic, kterému touto cestou děkujeme.

Základním limitujícím činitelem na větší počet provedených akcí – chodníků a obecních komunikací – jsou finanční prostředky. Je možno konstatovat, že se podařilo postoupit o kus dál, přesto podstatná část čeká na realizaci.

Při sestavování rozpočtu na rok 2006 bylo předloženo 24 návrhů na zvelebovací činnost. S ohledem na finanční možnosti bylo nutno zredukovat tento počet na 13 akcí, z čehož chodníky a komunikace představují částku 2,355.000,-Kč, mezi nimi je např. část komunikace na Hradčanech. Hlavní akcí je rekonstrukce školní jídelny, která vyžaduje náklady ve výši 2 milióny Kč. Celkem se na rok 2006 počítá s částkou 5,855.000,-Kč.

Na závěr využívám této příležitosti, abych popřál všem občanům hodně spokojenosti osobní pohody a hlavně pevné zdraví v roce 2006.

Za stavební komisi: Josef Gracík

Zdravotnictví ve Smidarech a okolí, aneb téměř rok poté. (Ambrož Homola)

S blížícím se koncem roku nastává doba bilancování, úvah a rekapitulací všeho možného – nejlepší sportovec, tým, herec, bavič, zpěvák, film pro děti, Večerníček ... politik, uskupení, myšlenka. Zamyšlení nad svými kroky, rozhodnutími, úspěchy a neúspěchy v práci, spokojenosti v rodině, nad zdravím provádí každý z nás ve chvíli odpočinku i mimoděk. Hodnotit a uvažovat budu i já se zaměřením na podstatnou změnu v životě mém i celé mé rodiny.

Těžké je rozhodnout se, ještě těžší rozhodnutí realizovat. Polovina srpna 2004 byla obdobím rozhodování se co dál, jak realizovat myšlenku pracovat ve Smidarech jako praktický lékař pro dospělé. Pro dokreslení uvádím část dopisu, který byl adresován na Obecní úřad: „Vážený pane starosto, obracím se na Vás se žádostí o schválení pronájmu nebytových prostorů ve Zdravotnickém středisku Smidary v nezbytném rozsahu k provozování nestátního zdravotnického zařízení ... K podání této žádosti mne vede několik důvodů. Prvním je znalost prostředí. Smidary s okolními obcemi Smidarská Lhota, Vinary, Kozojídky, Křičov, Červeněves, Loučná Hora, Šaplava, Ohnišťany a Chotělice znám od roku 1981, zejména od svatby v roce 1983 se stal můj pobyt v Chotělicích více než pravidelný. Druhý důvod je profesní. V současné době jsem vojenský lékař - voják z povolání. Podle příslušných zákonů mám odbornou a specializovanou způsobilost v oborech praktický lékař pro dospělé, organizace zdravotnictví a funkční způsobilost v oboru urgentní medicína. Vědecký titul Ph.D. jsem získal v roce 2002, aktivně pracuji ve Společnosti všeobecného lékařství České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně jako krajský konzultant. Ostatní podrobnosti jsou uvedeny ve strukturovaném životopise. Třetí důvod je proces registrace nestátního zdravotnického zařízení, kdy podpora orgánů samosprávy v oblasti zlepšování zdraví obyvatelstva rozšířením poskytování zdravotnických služeb podstatně zprůchodní jednotlivé kroky registrace. Je mi známa situace se zajištěním zdravotní péče v obvodu působnosti Smidar a na Novobydžovsku obecně. Registrací další ordinace praktického lékaře mimo již fungující selepší dostupnost a kvalita zdravotní péče v tomto regionu. Další důvod je rodinný, související se změnou trvalého pobytu, kdy s manželkou máme v plánu přestěhovat se do Chotělic čp. 16. Manželka je navíc zdravotní sestra s kvalifikací práce bez odborného dohledu.“ Tolik důvody mého rozhodování. Musím velmi ocenit přístup obecního úřadu, pana starosty i celého zastupitelstva a i tímto způsobem ještě jednou poděkovat za podporu mého projektu.

Celý podzim 2004 probíhal složitý proces registrace nestátního zdravotnického zařízení Krajským úřadem, jednání s orgány hygieny při zpracovávání a schvalování Provozního řádu, navazování smluv s dodavateli zdravotnického materiálu, s firmou likvidující odpady, prádelnou. Vše vrcholí koncem roku uzavíráním smluv o poskytování a úhradě zdravotní péče

pro obor praktické lékařství pro dospělé se zdravotnickými pojišťovnami 201, 211, 111, 207, 222 a nakonec nyní i 209. Takto byly dány právní podklady k zahájení činnosti nového subjektu k 1. únoru 2005 a společné práci s paní Bohdankou Švarcovou, která mi byla velkou pomocí po celých prvních sedm měsíců. DĚKUJI!!!

Další kapitolou je rekonstrukce a revitalizace zdravotnického střediska. Budu se opět opakovat s vyjadřování díků, ale bez kladného postoje volených zastupitelů při hodnocení zámyslu revitalizace střediska v následujících letech bych nepracoval v tak kulturním prostředí jako je nyní. Návrh interiéru pracoven a projekt stavebních úprav od architekta Šudy byl přijat a společně finančně realizován. Postupně došlo k dalším úpravám sociálních zařízení pro pacienty i personál, opravě osvětlení a vymalování chodeb, nátěru oken.

I nastal den „D“, stěhování z provizoria a od 20.6.2005 činnost v současných prostorech, které svým vybavením nabízejí vyšší úroveň poskytování léčebně preventivní péče. Novinkou je vedení zdravotnické dokumentace pomocí programu PC Doktor s připojením na EKG, odběry krve a dalších vzorků k laboratornímu vyšetření v ambulanci bez nutnosti cestovat k odběrům do nemocnice, příjem výsledků v den odběru odpoledne za pomoci internetu s automatickým zápisem přímo do karty pacienta, inhalační léčba atd. Vše je zaměřeno na objekt zájmu lékaře a to je pacient. Musel bych parafrázovat velmi známý film „Jak básníci ...“, ale je to tak. Z mých známých a přátel se stali pacienti a z pacientů známí a přátelé!

Nyní se vrátím k již zmiňovanému dopisu zastupitelstvu, kde v jeho závěru zazněl jakýsi postoj. Cituji: „Po uzavření smlouvy o pronájmu nebytových prostorů ve vašem zdravotnickém středisku, následné registraci nového nestátního zdravotnického zařízení s orgánem příslušným k registraci jsem připraven zajišťovat potřebné zdravotnické služby. Budu se podílet zejména na pohotovostních službách včetně lékařské služby první pomoci i s výdejem léčiv, podílet se na zdravotní péči při hromadných nehodách, otravách a přírodních katastrofách; dále na nařízených šetřeních, prohlídkách a opatřeních v souvislosti s protiepidemickými opatřeními, rovněž i prohlídkách a posuzování zdravotní způsobilosti osob, závodní preventivní péči podle zájmu organizací, zdravotnickou výchovu, přednášky atd. K zajištění potřebné zdravotnické služby jsem připraven změnit trvalé bydliště.“ Předsevzetí a cíle se uzavírají ale i hodnotí. Poskytuji službu veřejně prospěšnou, proto kromě vlastního vnitřního náhledu k hodnocení přistupuje i subjekt veřejný. Myslím, že se za uplynulý rok činnosti nemusíme stydět!

Vážení přátelé,

přeji vám všem, vašim rodinám a známým krásné prožití vánočních svátků, vše nejlepší v novém roce.

Ve Smidarech, 15. prosince 2005

MUDr. Ambrož Homola, Ph.D.
váš praktický lékař

Novobydžovská výzva Stanislava Blahy a Stanislavy Tláskalové, která byla přijata dne 12.10.2005 na mítinku v Novém Bydžově občany nespokojenými s omezováním akutní zdravotní péče na Novobydžovsku.

NOVOBYDŽOVSKÁ VÝZVA

My, níže podepsaní občané,
vyjadřujeme zásadní nesouhlas s přetrvávajícím zhoršováním dostupnosti a kvality
akutní zdravotní péče v našem regionu. Vyzýváme tímto:

• **Ministerstvo zdravotnictví ČR,**

aby řešilo neutěšený stav našeho zdravotnictví především s ohledem na potřeby
pacientů, zabránilo prohlubování chaosu v jeho řízení a financování a přehodnotilo
tendenci k neopodstatněné likvidaci nemocnic na základě nesmyslných normativů.

• **Naše krajské zastupitele,**

aby nás otevřeně informovali o svých záměrech a celkové koncepci zdravotnictví
Královéhradeckého kraje s konkrétními dopady na náš region a splnili své sliby,
které nám a představitelům naší samosprávy dali před fúzí novobydžovské a
jičínské nemocnice i při dalších jednáních.

• **Naše městské a obecní zastupitele,**

aby se aktivně zabývali vzniklou situací, kterou považujeme za kritickou, a udělali
vše pro převod nemocnice do majetku a správy města Nový Bydžov.

• **Představitelé politických stran na místní a krajské úrovni,**

aby otevřeně zveřejnili své názory na řešení tohoto problému a konfrontovali je se
skutečnými potřebami občanů.

• **Vedení Oblastní nemocnice Jičín, a.s.,**

aby se zasadilo o rozvoj novobydžovské nemocnice v oblasti investiční výstavby,
rozšíření nabídky ambulantních služeb, zavedení poraden, včetně dětských a
zlepšení akutní zdravotní péče.

• **Všechny občany našeho kraje,**

aby se začali zajímat o situaci a aktivně hájili svá práva.

Touto výzvou navazujeme na petici více než 8000 občanů regionu Novobydžovska
z března 2004, na kterou doposud nebyl brán zřetel.

Nový Bydžov, Masarykovo náměstí, dne 12.10. 2005

Stanovisko Rady města Nový Bydžov k Novobydžovské výzvě

Vedení města se situací v novobydžovské nemocnici soustavně zabývá, má
navázanou trvalou spolupráci s vedením Oblastní nemocnice Jičín, a.s., jejíž je
nemocnice v Novém Bydžově součástí. Město Nový Bydžov nemůže nemocnici
převít do své správy, jelikož nemá ve svém rozpočtu dostatek finančních
prostředků na převzetí majetku ani na běžný provoz, též nelze zajistit dostatečné
a požadované personální zázemí.

O situaci v nemocnici NB, zajištění dostupné lékařské péče na
Novobydžovsku i plánu investic v nemocnici v NB je veřejnost informována na
jednání zastupitelstva. Na nejbližším jednání dne 2.11.2005 budou zástupci
Oblastní nemocnice Jičín podrobně informovat veřejnost a odpovídat na dotazy.

ing. Pavel Louda
starosta

Reakce Oblastní nemocnice Jičín a.s. na „Novobydžovskou výzvu“ ze dne 12. 10. 2005

Zásadně odmítáme tvrzení, že by po fúzi novobydžovské a jičínské nemocnice, která byla realizována k 1. 8. 2004, došlo ke zhoršení kvality a dostupnosti zdravotní péče. Bylo zachováno akutní interní oddělení včetně JIP a všech odborných ambulaní, 24 hodinová chirurgická ambulance, nepřetržitý provoz komplementů (oddělení klinické biochemie a hematologie, radiodiagnostické oddělení), došlo k rozšíření péče o akutní lůžkové rehabilitační oddělení, LDN, nadále funguje oddělení chronických ran a revmatologie, odborné ambulance, TRN, nepřetržitě je zajištěna posádka zdravotnické záchranné služby, dětská LSPP a LSPP pro dospělé ve spolupráci s ambulancemi nemocnice. Uzavřeno bylo pouze 10 lůžek chirurgického oddělení, která byla nevyužitá a pojišťovny je již odmítly nasmlouvat. Došlo k výraznému zlepšení personálního obsazení nemocnice přijetím dalších 8 lékařů. V současné době tak nemocnice v Novém Bydžově splňuje personální i technické požadavky zdravotních pojišťoven a lze tedy předpokládat v příštím roce úspěšnost při výběrovém řízení na poskytování lůžkové péče, které bude zásadní pro uzavření smluv se zdravotními pojišťovnami na další období. Velký důraz klademe na zvyšování kvality poskytované péče, na kterou dohlíží kromě primářů komise pro kvalitu a bezpečnost poskytované zdravotní péče, organizujeme odborné semináře a konference. Jsou vytvořeny dobré podmínky pro zvyšování kvalifikace a odbornosti zdravotnického personálu, na což jsou vyčleněny finanční prostředky. Podporujeme naše zaměstnance v aktivní účasti na kongresech a v publikační činnosti. Sledujeme spokojenost pacientů, připravujeme se na vstup do projektu „Dobrovolníci v nemocnici“, který by měl vést ke zlepšení psychosociální péče o pacienta.

Oblast investic v nemocnici v Novém Bydžově není rozhodně zanedbávaná. Průběžně realizujeme nutné opravy a údržbu, byla vymalována po několika letech celá nemocnice, byla opravena střecha objektu LDN, bylo zrekonstruováno rehabilitační oddělení za téměř milion korun, byly pořízeny dva nové přístroje EKG, přístroje pro rehabilitaci za 300 tis. Kč, v tomto měsíci bude pořízen nový videogastroskop v hodnotě 800 tis. Kč, počátkem listopadu bude zahájena přestavba nevyužitých prostor bývalé prádelny na pracoviště zdravotnické záchranné služby financovaná Královéhradeckým krajem s předpokládanými náklady 1, 6 mil. Kč. I v příštích letech počítáme s dalšími mnohamilionovými investicemi, s výměnou oken, s obměnou technologie kotelný, úpravou areálových komunikací, rekonstrukcí výtahů, obměnou dieselaagregátu, atd. a samozřejmě předpokládáme i další modernizaci přístrojového vybavení.

Hospodaření sloučené nemocnice se vyvíjí velmi dobře, v loňském roce skončilo mírným ziskem a i roce 2005 předpokládáme kladný hospodářský výsledek, takže nemocnice není závislá na provozních dotacích. V souladu s pozitivními hospodářskými výsledky dochází i ke zvyšování mezd zaměstnanců, které v nemocnici v Novém Bydžově v předchozích letech patřily k nejnižším z nemocnic v kraji.

Ohlédneme-li se za uplynulým rokem po fúzi, lze říci, že se potvrdila správnost fúze obou nemocnic, která jednoznačně vedla ke stabilizaci novobydžovské nemocnice. Jsme přesvědčeni, že i do budoucna bude poskytována v Novém Bydžově kvalitní péče v nezměněném rozsahu.

Z celé kampaně občanského sdružení „Občané za region Novobydžovska“ na téma nemocnice v Novém Bydžově, probíhající v různých médiích a institucích, máme dojem, že je uměle vytvořená s cílem nemocnici poškodit a vyvolat atmosféru nedůvěry mezi pacienty a občany Novobydžovska. Tyto postupy občanského sdružení nám připadají přinejmenším nespravedlivé vzhledem k úsilí a času, které věnujeme rozvoji nemocnice.

V Jičíně 24.10. 2005

Ing. Dana Kracíková
ředitelka

DOPISY ČTENÁŘŮ

Vážení,

24.5.2005

i já chci přispět svým dopisem na stránky „OZVĚN SMIDARSKA“. Bylo by hezké, psát jen o dobrých výsledcích, ale vždy to nejde.

Jsem čtenářkou těchto listů a proto jsem nemohla přehlédnout jeden z článků (květen 2005) týkajícího se životního prostředí v naší obci. Cituji „k zlepšení životního prostředí a lepšímu vzhledu obce přispěli atd.“ Jedná se o náměstíčko. To je hezké, ale je tam také park. Co říkáte na toto slůvko, autore? To je obrázek životního, hygienického prostředí?

Tento koutek nám právem kritizuje široké okolí. Proč? Cestující, školní mládež a obyvatelé obce se mohou dívat na travnaté plochy parku, které nám znečišťují lidé, scházející se na autobusové zastávce, popíjející pivečko a jiné alkoholické nápoje. Ti si zde na zastávce udělali hospůdku a z parku veřejné WC. Nemusím o tom více psát, všichni víme, o čem mluvím. I já to kritizuji, a právem, neboť nejedenkrát jsem uklízela chodník od různých pozůstatků oněch lidí. Dodávám, že bych ráda pomohla, nejen kritikou, aby se tento problém vyřešil, aby WC bylo dostupné každému kdo jej potřebuje, ale ne tam, kde děti čekající na autobus tráví volný čas. Osobně jsem o tomto problému jednala na OÚ, ale zde si zatím nevědí rady.

Jo, to v době, o které píšete v souvislosti s „nevzhlednými stodolami“, a to je druhý bod mého dopisu, bylo původními uživateli umožněno využít soukromé WC lidem, když potřebovali. Touto cestou žádám, aby věta v předmětném článku, „nevzhledné stodoly pana Kafky“ byla v následujícím čísle upřesněna a řádně opravena. Pisateli článku, jste-li rodák, víte, že stodoly panu Kafkovi nepatřily. Řiďte se slovy, chci-li kritizovat, měl bych si být kritikou jist a sám ukazovat jen dobré výsledky. Pan Kafka je již 16 roků po smrti – nechte ho tedy v klidu spát.

Nakonec mého dopisu bych ještě chtěla sdělit, že i před lety se naši předkové snažili udržovat a vylepšovat své okolí, ale nic netrvá věčně. Věřím, že i dnešní úpravy, které si myslíme, že děláme dobře, nám za 20 let, všichni schvalovat také nebudou.

Ondráčková Marie
Smidary

Poznámka redakce: Reakce na článek Fr.Havelky "Můžeme investovat a utrácet jenom tolik na co máme." (Časopis č.32): Pan Kafka měl celý život stodoly pouze v nájmu.

Uzavření prodejny novin a tabáku.

Po čtrnácti letech jsem uzavřel svoji provozovnu na náměstí dnem 30.září 2005.

Děkuji všem příznivcům, kteří mi po celou tu dobu věnovali svoji přízeň.

František Havelka

Máme zákony, které umí řešit problémy?

Je to již pár pátků, kdy si přišel pro svoji obvyklou dodávku tisku jeden známý. Přesněji řečeno, spíše takový známý od vidění. Takový typický Pražák - chalupář. Každý týden pravidelně utíká z Prahy na svoji chalupu v blízkosti Smidar. Zde, jak říká, relaxuje, dobíjí baterky.

A ten vždycky hodí nějakou tu řeč, většinou co je nového v Praze. Ale tentokrát za ním ještě ani nezapadly dveře a již spustil. Zrovna teď před chvilinkou jedu kolem "pracáku". A co nevidím. Na chodníku srocní lidí a ti se marně pokouší postavit na nohy nějakého mládence poněkud ušlého.

Tázavě na něho hledím a on zřejmě pochopil, že nevím o čem je řeč. A tak nějak soucitně mi povídá. To snad ani není možné! Vy, který si říkáte rodilý Smidarák a nevíte, kde se u vás říká na pracáku? To je přece daleko široko vaše nechvalně známá autobusová zastávka. Tu znají přece všichni cestující od Prahy až po Vysoké Veselí. O tu nechvalnou popularitu se svědomitě a neúnavně starají všichni ti vaši smidarští nemakačenkové, vysedavači a vyznavači pivního moku. A o jeho bezchybný servis, v létě dokonce řádně vychlazený, se jim stará blízká prodejna. A v zimě? To jim dokonce poskytují i trochu toho příjemného teploučka. To aby nenastydli. Nu, a ti zde pravidelně posedávají, polehávají, popíjejí, debatují a pokřikují na občany, na děvčata, ale i na děti. Není to zrovna dobrý příklad pro mládež, která zde vystupuje při cestě do školy. Málokdo je ušetřen jejich poznámkami. Svě zkušenosti s těmito výtečníky má i paní Zátroková z blízké prodejny. To když se snaží přesvědčit tyto ušlé o úmyslu zničit odpadní koš a přimět je alespoň k úklidu.

Nu, a když se takhle po celý den pravidelně popíjí je také třeba si ulevit. A k tomu slouží tkz. strom úlevy. Že nevíte kde to je? To se přece stačí podívat do blízkého parku a na první pohled to poznáte. O tom by vám mohli podrobně vyprávět občané bydlící kolem parku. Ti mají totiž nejlepší přehled o tomto nechutném divadle opakující se prakticky den co den. V poslední době se však nejedná jenom o muže. Kolektiv se totiž rozšířil i o ženskou část a tím došlo k náležitému zpestření. A ten slovní repertoár!

Sem tam si někdo stěžuje. Dokonce i písemně na policii, na hygienu a já nevím kde všude. Policie přijede, postojí, domluví jim pohrozí a odjede. Toť vše. Nic víc a nic méně. Asi také nic jiného nemůže. Nevím, co říká zákon, když si někdo ulevuje na veřejnosti i dokonce před mládeží. Nebo o požívání alkoholu na veřejném prostranství. Často sem také zavítá sanitka. To když některý z těchto výtečníků zkolabuje nebo přijde při seznámení s přitažlivostí zemskou k něčemu horšímu než je silniční lišej. Ta na zavolání přijede, ošetří, případně odveze nešťastlivce do blízké nemocnice v Bydžově. Od toho přece máme zdravotní pojištění. Tak o co jde?

Obec nemá žádnou komisi veřejného pořádku či něco podobného. Pravomoc v tomto smyslu byla předána do N. Bydžova. A každý hlášený vyšetřovaný případ stojí peníze. A obecní vyhláška o zákazu konzumování alkoholu na tomto prostranství nemá účinek. A tak máme celou řadu zákonů o osobní svobodě, o veřejném pořádku, o právech jedince... Ale vyřešit takovou jednoduchou věc, aby občané nebyli takto obtěžováni, naše bezbřehá demokracie neumí. Nebo snad ano?

Problém je v tom, říkají staří občané, že nemáme žádného Kroupa ani Krcha. To totiž byli smidarští strážníci a později policajti. Byla zde dokonce i policejní stanice, v místech kde nyní bydlí pan Lošan a od 50. let to byl dům, kde nyní bydlí pan Pešek. Tam měl dříve ve svoji úřadovnu již zmíněný pan Krch, takže rameno spravedlnosti bylo sakramentsky blízko. A také umělo účinně konat. Dnes a denně dle potřeby. Třeba se toho zase dočkáme, některé náznaky a požadavky větších obcí se již v tomto smyslu objevují.

O jednom nesplněném snu.

Naše obec leží jak známo na soutoku Javorky a Cidliny. A právě proto měla jak smidarská mládež tak i ostatní občané v minulosti velmi mnoho možností k dobrému koupání v horkých letních dnech. Voda byla většinou čistá, bez chemie a nečistot. Svůj podíl na tom měli i mlynáři, kteří se podle tehdejšího mlynářského práva pečlivě starali o svěřený úsek řeky. Vodní tok byl vždy čistý a udržovaný s dostatkem, břehy čisté, zbavené porostu. Tehdy to byl i rybářský ráj s dostatkem ryb. O čistotě vody svědčí i to, že všude ve vodě žili raci. A ti jsou známým indikátorem čistoty vod.

Bylo mnoho míst kde se dalo slunit a koupat v horkém létě. Nejblíže byl Splav, který pochopitelně nebyl takovou stokou jako dnes. Také nebyl tak zarostlý a dokonce zde bylo svého času i volejbalové hřiště. Z vysokého terasu se smidarští odvážlivci vrhali do prudkého proudu dole, aby se posléze vynořili až na druhé straně břehu pod olší. Pravda, dělali to tak trochu proto, aby se ukázali před děvčaty.

Stačilo jenom přejít farskou louku a byli jsme u „trubky“. Ta byla přístupná i uličkou mezi opravnou koť pana Volecha a řeznictvím pana Nováka. Zde se na paloučku, který tu již také není (byl oplocen ač to byl pozemek městský), scházela mládež z Kaprovky a okolí. Asi již nikdy neuslyšíme vítězný křik Věry Mikulecké: „Vaškuůůů, já jsem to dokázala!“ To když skočila z vršku vrby, vysoké 5m do tůně pod ní.

A jenom kousek proti proudu byl tak zvaný Palouček. Zde zase měli svůj rajón chlapi i děvčata ze Stávku a okolí. Stačilo se vydat proti proudu Javorky kolem mlýna Medřič a byli jste u Splávku. Ten byl také přístupný od Splavu pěšinkou k Medřiči. Ta zde již také není. Kdo by dnes chodil do míst, která jsou zarostlá, ponechána divoké přírodě. Dříve to bylo jiné. Bylo zde jakési eldorádo mládeže, jakýsi smidarský klondajk, zelený kaňon. Zde se sjíždělo z horního splavu dolů po proudu do hloubky pod splávkem do hluboké tůně, kde se za vámi zavřela voda, abyste poté vyplavali o kus dál. V místech, kde se vždy zakládal táborový oheň a opékaly ulovené ryby. Místo, kde ještě dnes roste starý vysoký javor. Vysoko v jeho koruně bylo orlí hnízdo, jakási rozhledna. To aby bylo vidět, zda se neplíží nějaký nepřítel – komančové či siouxové. Kdo by tehdy neznal jméno Vinnetou a Old Shaterhand. My všichni jsme tou indiánskou literaturou prošli. Ovšem i zde je dnes pusto a nevlídno.

Snad nejznámější koupání bylo u Topolů. Cesta vedla kolem Splavu přes lávku, která také zmizela, cestičkou přes vonící luka a Trnovu hráz a dále přes luka kolem staré hrušky. A nebo z druhé strany po cestě k Panaru a cestičkou podél topolů. Zde bylo vždy veselo. Děvčata i chlapi zde dováděli celé dny. Střídali se zde jak na běžícím pásu. Někteří odcházeli, jiní zase přicházeli, aby se osvěžili po nohejbale či volejbale na Sokolovně. Byla zde i další místa. Za „Veselačkou“, pod mostem u Panaru, u Červeněvse ...

Ale přesto měli vždy Smidaráci takový sen. Mít své vlastní koupaliště s čistou vodou, veliké a s možností si zaplavat nebo zaveslovat, prostě souvislou vodní plochu. O tom se mluvilo, ale jenom mluvilo již na počátku minulého století. Za války s plánem vybudování koupaliště-rybníka, dokonce s kabinami, přišel tehdy žijící pan Kříž. A víte kde? Po levé straně silnice k Chotělicím před dřívějším hřištěm zvaném Šutrák. Plány sice byly, ale nevyšly.

Druhý pokus byl učiněn v sedmdesátých letech za předsedování pana Vláška. Tehdy určil místo a namaloval vodní plochu budoucího koupaliště stavitel Fr. Stádník. Ten měl mimo jiné i svůj podíl na veškeré výstavbě v té době. Ten projektoval budoucí koupaliště do prostoru za současnou likvidovanou budovou vodárny směrem k silnici. Koupaliště mělo být napájeno vodou z Javorky a přes pískové filtry a vypouštěno odpadem pod silnicí do řeky Cidliny. Ale byly zde jiné úkoly při budování střediskové obce, k realizaci tedy nedošlo.

A potom se začalo po Smidarech šeptat. Tak se přece dočkáme. Bude se budovat rybník u Trioly. Mnoho lidí se divilo, proč právě tam, když tehdejší řešení se sami nabízelo, dokonce bylo i v blízkosti vodárny a investičně lacinější. Ale necht'. Poslyšte slova starosty v OZVĚNÁCH SMIDARSKA ze srpna 1995, číslo 12: „Byly vyřešeny veškeré vlastnické vztahy pozemků. Byly vyřešeny i finanční podmínky. Plocha bude 1,75 ha, bude napouštěna z mlýnského náhonu Javorky. A tak všichni milovníci koupání se mají v roce 1996, kdy bude stavba dokončena, na co těšit“. Nu a občané se těšili. Zda státní dotace byla či nebyla se mohou pouze domýšlet. Majitelé pozemků pod dojmem, že se něčeho vzdávají ve prospěch mládeže a koupání snad darovali či prodali své pozemky a dílo bylo započato. Dokonce zde měli být i tolstolobiti (býložravé ryby pro zajištění čistoty vody). Ale již při výstavbě měli

občané pochybnosti. Bude hloubka 1,2 m ta pravá ke koupání? Ale byli ubezpečováni, že po kolaudaci dojde k úpravě, použijí se panely z Trioly, zpřístupníme, uděláme schůdky atd. Ale po kolaudaci se již nic nedělo a rybník začal sloužit spíše pro chov ryb včetně příkrmování než ke koupání. V současné době má rybník v pronájmu část rybářů (sportovní klub rybářů) a slouží jako chovný rybník s příkrmováním. S koupáním je konec. I když to není jediný důvod vzhledem k mělkosti a bahnitému dnu.

A tak se opět ukázalo to typické pro Smidary. Velké plány, velký elán, mnoho slibů, trochu mlžení a výsledek opět žádný. A tak skončil další, v pořadí třetí smidarský sen o vlastním koupališti.

O čem budou snít smidaráci příště? To nikdo neví, nechme se překvapit.

VELFR

Bydlíme na dobře utajené adrese !

=====

Píše se rok 1999. Rok po sametové listopadové revoluci. Je 24. listopadu a jako všude, tak i ve Smidarech, se volí nové zastupitelstvo. Podle hesla vše staré musí zmizet - nové lidi do vedení. A tak byli zvoleni do vedení obce Jan Šefara jako starosta, Václav Zmátlík coby místostarosta a za jednotlivé obce Jaroslav Marek, Zdeněk Berný a Jana Šedivá. Ti s malými obměnami budou mnoho let napříště spravovat a zvelebovat obec.

Je prosinec a probíhá jedna z prvních schůzí nového zastupitelstva. V programu schůze mimo jiné i přejmenování ulic. Předložený návrh na přejmenování jakož i na názvy ulic nové zástavby byly schváleny: Gottwaldovo náměstí na Náměstí prof. Babáka

Ulice A. Zápotockého na Dalesov (původní název)

Ulice Rudé Armády na ulici J.A. Komenského

Ulice Stalinova na ulici Medříčskou

Nové ulice Zahradní, U Střediska a Družstevní.

Nové názvy našly celkem pochopení i u občanů. Až na jediný případ a to pojmenování náměstí. Zde byly celkem oprávněné námitky, že Prof. Babák sice založil veterinární univerzitu v Brně a jeho práce má světový význam, není však ve Smidarech příliš znám a spíše se přiklání k názvu Náměstí K.S. Šnajdra. Spisovatele, básníka, velkého vlastence a smidarského buditele, který zde také skutečně žil a kterého si lidé vážili. Dokonce tak, že mu vybudovali na smidarském hřbitově novogotický pomník. Myslím, že tato okolnost ještě dnes nutí k zamyšlení.

Bohužel, ne každá věc je dotažena do konce. Občané mají ve svých občankách nové názvy ulic, snad i při sčítání lidu byly nové názvy použity, ale ještě dnes máme například v Dalesově orientační tabulku s názvem A. Zápotockého a další ulice nemají orientační tabulky vůbec žádné. A tak jsme stále svědky toho, že návštěvníci a různé organizace, které zavítají do Smidar, marně bloudí, kdeže ten dotyčný nebo firma sídlí. A ještě horší je to s popisnými čísly. Ta na mnohých místech chybí úplně.

A to byly všechny domy ve Smidarech již v roce 1771 při prvním sčítání lidu opatřeny čísly. A dokonce upřesněny při druhém sčítání v roce 1805. Takže bychom s tím měli něco udělat. A co? No prostě označit ulice příslušnými orientačními tabulkami a domy zase popisnými čísly. Nic víc a nic míň. V některých obcích jsou dokonce směrné šipky, které navádějí na důležitá místa v obci jako jsou obecní úřad, továrna, škola apd., někde dokonce disponují i orientační tabulí.

Nikdy není pozdě k nápravě. Je to sice maličkost, ale i z maličkosti může mít občan dobrý pocit.

VELFR

Příloha č.2 USNESENÍ ze 4. zasedání zastupitelstva Oprava názvu ulic ve Smidarech

J. A. Komenského	-	nyní	J.A. Komenského
Na stávku	-	nyní	Na Stávku
nám. prof. Babáka	-	nyní	nám. Prof. Babáka

Ve Smidarech dne 22.9.2005

Red.

Co zde bývalo a už není..

*Zelená je tráva, fotbal to je hra
A ten míč kulatý, věc je základná..*

Tento kulatý fenomén si podmanil po celém světě tisíce sportovců a fanoušků. A ne jinak to bylo i v naší obci. Fotbal měl u nás bohatou historii a byl skutečně nejrozšířenějším sportem. Ale nejenom u nás, hrál se prakticky od nepaměti i v každé vesnici kolem.

Ve Smidarech se hrál fotbal prakticky již v době, kdy nebylo ani ponětí o nějakých svazech, kdy nebyly žádné registrace. Byl to sport, který se hrál tak nějak spontánně, řekněme divoký fotbal. To se prostě sešla parta mladých, utvořili si takové klubové společenství, objížděli okolní vesnice na kolech a hráli. Pochopitelně, že později už měli různé dresy a názvy. Viktorka, Živnodorost, později SMS Smidary. Hrálo se za 10 až 20 korun, po zápase se stavili v hospůdce a bylo vystaráno. A příští týden zase jinam. To byly pionýrské doby fotbalu. A ptáte se, kdo jim například pral dresy? Prostě sami, třeba na Splavě.

A kde se hrálo? Úplně první hřiště ve Smidarech bylo zhruba na místě nynějšího „Šefaráku“. Nejznámějším hřištěm byl ale Šutrák, po levé straně cesty do Chotělic. Tam chodili smidarští fotbalisté SMS každý týden, vyprovázeni svými fanoušky z hospůdky pana Samlera, kde měli i své kabiny. To už byl ale fotbal organizovaný se svými funkcionáři. Další hřiště bylo v prostoru mezi Starou Cidlinou a Podhradem. To však nemělo dlouhého trvání, bylo nemilosrdně zlikvidováno novým řečištěm Cidliny. Tato okolnost stejně jako nezáměr tehdejší obecní reprezentace a málo zapálených funkcionářů byly důvodem zániku fotbalu v samotných Smidarech. Fotbal prostě zkrachoval a přešel pod hlavičku Sokola.

V roce 1948 zásluhou Josefa France a Jaroslava Bíny vzniká nový fotbal, ne ve Smidarech, ale v Červeněvsi, přidružené obci. Do roku 1951 se hrálo na pozemku pana Matyše. Toto hřiště však byl nevyhovující a tak se červeněvská mládež pustila do úprav, které trvaly celé tři roky. To již bylo pod vedením nového výboru, který tvořili: bratři Černí, nestor červeněvského fotbalu p.Šimůnek, Kazda. Byly vybudovány kabiny ze slepičárny, které byly později po zapojení do TJ Sokol modernizovány přístavbou o sociální zařízení a spolkovou místnost. Později, když byl starostou obce p.Jan Šefara byla provedena další modernizace a to za poměrně vysoké finanční prostředky. To už je ale dnešní fotbal v Červeněvsi.

Abychom nějak dokumentovali historii smidarského fotbalu přinášíme dobové fotografie tehdejších fotbalistů a zmíníme se alespoň o některých z nich.

První fotografie SK Smidary je z roku 1920. Z té doby známe např. fotbalisty Vojtu Havelku – známého smidarského beka, o kterého měla zájem i Slávie Praha, ale tehdy u něho zvítězila láska nad kariérou. Další – Olda Menclík starší. Otec syna Menclíka juniora, který to dotáhl až do Sparty a posléze i do reprezentace. To bylo v době legendárního maďarského fotbalu se známými jmény jako Puška, Hydekuti, Kováč a další. A právě v zápase, kdy byli Maďaři poraženi, hrál i náš Olda Menclík – Smidarák.

Druhá fotografie obsahuje již více jmen. Škáva, Nosek, V.a K. Marušák, Ráliš, Vojtěch, Procházka, Hlubuček. A z těch opravdu nejstarších borců vedle Havelky a Menclíka známe ještě jména Filounek, Šoltys, Nosek, Matys, Holý, Srba, Vlasák, Kubišta, Štajner, Pižl a jistě by mohli starší pamětníci jmenovat i další. Z mladší generace můžeme ještě jmenovat Mirka Tauchmana a Ivana Deyla, kteří hráli za Paku a nejnověji například Janečka z Červeněvsí, také vrcholného fotbalistu.

Nejsou to pochopitelně vyčerpávající dějiny smidarského fotbalu, ale taková malá vzpomínka na sport, který zde ve Smidarech kraloval, fandilo mu mnoho Smidaráků a který, tak jako mnohé ze Smidar, nenávratně odešel a vybudování kabin a vyhovujícího hřiště u školy, a tím i obnovení slávy smidarského fotbalu, zůstalo jenom pěkným snem.

VELFR

Bude se na Sokolovně opět sportovat ?

Na sokolském hřišti, které bylo několik let uzavřeno pro veřejnost, bylo v letních měsících neobyčejně rušno. To když pan Kubr začal bagrovat poměrně rozlehlou plochu hřiště. A hned se odvážela vytěžená zemina, pokládalo se odvodnění, přivázela se nová závázka, vyměřovalo se. Prostě brigádničilo se jak za starých časů.

Pochopitelně se občané ptali. Copak se tady asi bude dít? Když slyšeli, že se buduje sportovní hřiště, nestačili se divit. Že by se obecní úřad probudil a po patnácti letech se také rozhodl něco udělat pro mládež – naši budoucnost? A hned se objevily připomínky. Není to nějaká hurá akce? Proč nejdříve nezbourali ošklivé kůlny a nevytvořil se nějaký dlouhodobý projekt využití prostoru? Kde bude hřiště na volejbal a nohejbal? Kde na tenis, bude zde nějaká klubovna kde by se mohli mladí scházet? Nu, uvidíme, jak to bude pokračovat.

Pak se ovšem ukázalo, že to ani tak nebyl žádný plán obecního úřadu, ale iniciativa zastupitele Pavla Lošana, který se o to zasadil a vzal si to, jak se říká, na triko. Práce slibně začaly, ale vtom přišel zádrhel. Původní záměr vše dokončit tento rok se ukázal jako nereálný. Nejsou totiž potřebné finance. Požadavek obecního úřadu totiž zněl: vybudování pokud možno za pomoci občanů, pokud možno levně a po vybudování hřiště převezmou občané či nějaké sportovní sdružení.

No, a s tím se objevil další problém. Jaké hřiště? Antukové, asfaltové, s umělým povrchem? Vše stojí peníze. Za předpokladu, že se zde bude skutečně v budoucnu hrát a že hřiště bude sloužit jak mládeži tak například při nohejbale i střední generaci, pak jediné antukový povrch. Ten kdo někdy hrál nohejbal či volejbal ví, jak problematické je hrát na asfaltu. O tom svědčí například zkušenosti z blízkého Sloupna, kde se nyní hraje nohejbal závodně a také začínali z ničeho. Podobně i Bašnice, které mají krásný areál v údolíčku před obcí, který je hojně navštěvován. Všude lze získat cenné zkušenosti, jen se zeptat. Tam, kde je činnost malá jako například v Šaplavě, tam mají hřiště asfaltové. Krásné, ale drahé a nevyužité. A dokonce i s finanční pomocí kraje. Takže ještě není pozdě na rozhodnutí. Ne amatérské, ale s výhledem na to, co se v budoucnu od prostor, které Sokolovna nabízí, očekává. Letos se toho už asi moc nestihne, ale uvidíme, jak se jednání s obecního úřadu vyvine. Veřejnost tyto složité manévry iniciativy některých zastupitelů a exekutivy sleduje se zájmem a s očekáváním.

A ještě poznámka nakonec. Do zabezpečení stáří občanů a pochopitelně ne našich smidarských, vložil obecní úřad údajně více jak 6 milionů korun. Uvidíme, jak chce investovat do naší budoucnosti – do naší mládeže.

VELFR

Smidary – moje rodiště – moje láska!

Vzpomínka na PhDr. Františka Vaníčka

Zde jsem se narodil, zde jsem také prožil celý svůj život. Byl to svět mého bezstarostného dětství a mládí, uprostřed mých lásek a kamarádů. Místo, které jsem měl vždy nesmírně rád. Místo, které bych nikdy nevyměnil za nic na světě. Místo, odkud jsem nikdy neodešel a kam jsem se vždy vracel ze svých toulek nesmírně rád a vždy jsem nedočkavě vyhlížel, až uvidím známou věž smidarského kostelíku, která je vidět ze všech stran a která mi vždy neomylně hlásila: Člověče, už zase budeš brzy doma.

A teď se zcela jistě zeptáte, kdeže jsem já tyhle věty četl? A jistě jste zvědaví, kdo je tím ortodoxním Smidarákem, který měl Smidary nadevše rád. Tak já Vám teď tak trochu napovím. No, vzpomeňte si přeci! Kdo ještě zcela nedávno dovedl o Smidarech tak kouzelně psát? Kdo dovedl objevovat všechna ta krásná zákoutí a vyprávět o zajímavých lidičkách, kteří zde žili? V každé uličce, pěšince dovedl vždy objevit něco zajímavého, krásného a tajemného, kdy se v jeho vyprávěních každá ulička proměnila v uličku lásky a mládí. Kdy se cestička k topolům změnila v královskou cestu. Kdy smidarská Cidlina se v jeho podání změnila v čarovnou řeku zpívající věčnou píseň mládí. Kdy smidarská luka byla rázem rozkvetlým oceánem krásy, tak nádherně vonící v létě a jiskřící pod sněhovým příkrovem v zimě.

Už jste si vzpomněli? Teď asi už víte, o kom je řeč. Ano, uhodli jste správně. Není to nikdo jiný než náš pan profesor Vaníček. Říkám-li náš *pan profesor*, jako bychom si jej tak nějak přivlastnili. Ale vždyť v těch posledních letech to byl právě ON, kdo k nám prostřednictvím SMIDARSKÝCH OZVĚN vstupoval do rodin. Kdy nás vracel do dob našeho mládí, kdy nám popisně, emotivně a někdy i s pomocí fikce říkával: „Tak takhle jsme tady v našem městečku kdysi žili. Tak takhle to tu kdysi vypadalo.“ P a m a t u j e t e ? V z p o m í n á t e ?

Ale co o něm vlastně jako o člověku víme? Jaký ve skutečnosti byl, jaké měl koníčky, jak se díval na současný svět. Zkusme si tedy něco málo o něm říci.

V dětství jsem býval jeho nejbližším sousedem. Bydlel jsem totiž ve škole na náměstí, kde je nyní mateřská školka. Franta bydlel přes jeden dům hned vedle. Tam kdysi bývala drogerie jeho otce. Ještě dnes tam můžete vidět vchod do malého krámků s výlohou. Takových bylo po celém náměstí rozseto více, téměř v každém domě nějaký. Já jsem k nim chodíval pro čokoládu s pohádkovým obalem, tehdy za dvacetník, k jeho mamince. I jeho otce pana Vaníčka s brejličkami si dobře pamatuji. Byl to on, od něhož jsem v době velkých prázdnin dostával lahvičku likéru jako odměnu – bonus za to, že jsme od něho odebírali olej na potírání podlah ve škole – což byla moje práce.

Chodili jsme oba do stejné obecné školy, Franta byl o dva roky starší. Ovšem už v páté třídě odešel studovat do gymnasia v Novém Bydžově. Byl spíše domácí typ a již tehdy mu byla největší zálibou četba. Poznávání síly slova se projevilo i v pozdějším studiu, posléze na vysoké škole. Stal se uznávaným profesorem češtiny a angličtiny se znalostmi, které zdaleka převyšovaly profesorskou praxi. Později se stal i doktorem filosofie (PhDr.) Jako absolvent bohemistiky a anglistiky byl velkým obdivovatelem anglické literatury. Brzy začal působit i literárně. V literárních – lidových novinách a jinde se objevily jeho překlady z anglické literatury a eseje. Jeho nejoblíbenějším spisovatelem byl Oscar Wilde, ale i další významní

spisovatelé západního světa, kteří tvořili nedílnou součást jeho rozsáhlé knihovny. Oni byli jeho největší přátelé, se kterými trávil krásné chvíle ve svém podkrovním pokojíčku. Tehdy tato literatura neměla u nás zrovna na růžích ustláno. Právě proto každá esej, povídka, každý překlad a jejich uvedení v život v jakémkoliv časopise, bylo spojeno s velikými potížemi. Nikdy nebyl a snad ani nechtěl být v centru dění, v centru tvorby a tak, bohužel, zůstal jenom provinčním vypravěčem a překladatelem.

Ale vraťme se zpět ke Smidarům, kdy již o pár let starší, jsme s kamarády sedávali u pana Škavy na jeho výkladě a pilně studovali tehdejší sport. Vášnivě jsme diskutovali, jak dopadne Bosáková na olympiádě, kam až to dotáhne koulař Skobla, jak to bude s půlkařem Jungvirtem. Jak dopadne souboj Sparta – Slávia. Později jak zatopí Zátopek s věčnými finskými rivaly a kolik medailí přiveze.

Sám Franta byl také aktivním fotbalistou. Nu, ono slovo aktivní je poněkud přemrštěné. Fotbal ve skutečnosti nebyla jeho parketa. Sehrál sice několik zápasů, ale musel být hodně přemlouván. Jeho oblíbenějším sportem byl hokej. Pamatuji se, že hokej hrál ještě na Dělnišťatech spolu s Mirkem Tauchmanem a s ním také patřil mezi první, kdo začínali v roce 1950 organizovat brigády na Sokolovně, aby se následně začal hrát organizovaný hokej a mohla začít i slavná éra smidarského hokeje. Také se věnoval nohejbalu, volejbalu a pink-ponku. Kde jinde než na Sokolovně. Nerad prohrával a byl zastáncem spíše líbivé salónní hry. Byl velkým propagátorem smidarského sportu i na škole v Hradci Králové a při každé příležitosti rád předváděl, jak se hraje volejbal, nohejbal či pink-ponk na vesnici, kde se přitom, jak říkal, při své šikovnosti nedostal ani na náš vesnický krajský přebor.

A ještě jednomu sportu se Franta intenzivně věnoval prakticky celý život. Sázel totiž týden co týden svou oblíbenou Sportku. Co já pamatuji všelijakých zaručených receptů na TUTOVKU, těch rozpisů, co napsal s naprosto jasným výsledkem – jasnou výhrou. Jenom to mělo vždy malý háček. Malé výhry byly, ale bohužel, nikdy ne ta životní.

Divadlo – to byla další velká láska Franty. A i zde hrál výraznou roli. Jednak jako herec v různých divadelních hrách a později jako organizátor. V roce 1962 byl zvolen do výboru Sokola jako jednatel. Pokračoval tak ve šlépějích svého otce, který byl prvním poválečným místopředsedou tehdejšího Sokola. V tehdejší době byly široko daleko známé smidarské Silvestry, organizované právě Frantou za účasti sestry Marie, Slávkem Samlerem a dalšími ochotníky.

Významným předělem života Františka bylo studium na vysoké škole v Praze. Tady poznal ten velikánský rozdíl mezi životem na vesnici a životem ve velkoměstě se všemi nástrahami a radovánkami, které zdejší život přináší. Tady ve stověžaté Praze prožíval plnými doušky krásy velkého města a všech darů svobodného vysokoškolského studentského života se vším, co k tomu patří. Tady se umocnily jeho sklony k bohémskému stylu života. Do této doby můžeme zařadit ty jeho časté spanilé jízdy po tancovačkách v okolí se svými kamarády, které dovedl tak intenzivně popisovat se všemi těmi zážitky v OZVĚNÁCH SMIDARSKA. A tady také můžeme pozorovat tu jeho galantnost k ženskému pohlaví a obdiv k ženské kráse. Však si také nakonec vzal smidarskou krásku, zahradníkovu dceru, za ženu. Do této doby můžeme zařadit jeho kamarády a kamarádky Ivana, Mirka, Vlastu, Ottu, Mirka, Slávka, Rádu, Jarču, Miladu, Marii, Lídu a mnoho dalších. Ti všichni se většinou rozprchli do širého světa a jim patřily jeho pozdější vzpomínky. Jenom on zůstal věrný Smidarům, svému kostelíku. To byl jeho svět, jeho krásné mládí.

Měl mnoho nabídek, aby se přestěhoval třeba do Hradce Králové, ale nikdy jich nevyužil. Proč právě do Hradce? Protože po svém působení v Liberci nastoupil jako profesor na Gymnasiu J.K. Tyla, kde nakonec působil 32 let. Plných 32 let jsme ho mohli vídat ráno po páté hodině, kdy obyčejně na poslední chvíli spěchal na svůj autobus. Ale i přes ten spěch nikdy neopomněl ve svém kulatém zrcátku zkontrolovat svůj zevnějšek. Žádný autobusák by bez něho neodjel, každý ho znal a cesta bez něho by byla nemyslitelná. I já jsem se s ním

často vracel z Hradce autobusem. Vedli jsme debaty o sportu, o politice, o poměrech ve Smidarech, o kultuře, ale i o škole, kde působil. Často jsem si ho dobíral: Stejně máš prima povolání – přijdeš, řekneš posad'te se, otevřete knížky na té a té straně, něco odpřednášíš, napíšeš známky, potom čtvrtletní prověrka, sečteš, podělíš a je vystaráno. Ale takovým profesorem on nechtěl být a také nebyl. Vždy chtěl něco naučit, být spíše kamarádem, rádcem a ne suchopárným kantorem. Jeho rukama prošly tisíce žáků a od nikoho z nich nebylo nikdy slyšet větu: „Toho jsem neměl rád“. Byl ve svém oboru výjimečný. Oba předměty, které vyučoval, mistrně ovládal. Zejména anglo-americkou literaturu přímo miloval. Studenti měli pocit, že pan profesor je tu jenom pro ně. Byli nesmírně hrdí na svého třídního, velkého vypravěče a pábitele. Všichni ho milovali, obzvlášť žákyně.

Jedním z jeho nesčetných žáků byl i tehdejší student, nyní profesor češtiny a angličtiny na univerzitě v Pardubicích, Jiří Studený. Ten líčí svoje první setkání studenta s profesorem takto: „Pan profesor se dostavil na naši první hodinu s knížkou v ruce a namísto jalového úvodu do předmětu začal svým charakteristickým stylem předčítat originální verzi pohádky Slavík a růže (Oscar Wilde) s improvizovaným překladem do češtiny. V jednom místě nám najednou lítostivým hlasem oznámil: „Bohužel, tato pasáž je pro středoškoláky naprosto nevhodná a příliš choulostivá.“ Byla to však jenom mistrovská léčka, protože když jsme později, navnaděni panem profesorem, horečně listovali stránkami této knihy, nic jsme pochopitelně z očekávaných nemravností nenašli. Leč účel, přimět nás k samostatné četbě symbolického, podivuhodného básnického textu, byl beze zbytku splněn. Takovými a jinými způsoby ukazoval pan profesor Vaníček svým studentům cestu k moudrosti a kráse. Neboť znalost, moudrost a vědomí krásy, to bylo heslo pana profesora.

Franta byl obdivován a uznáván nejenom studenty, ale i jeho kolegy. Všichni ho pokládali za svého přítele a kamaráda, stal se zcela přirozeně vždy středem společnosti a všichni propadli jeho vypravěčskému umění. Brzy po jeho nástupu všichni pochopili, že k nim přišel člověk velkého formátu. Odborně zdatný na jedné straně, na druhé straně osobnost s duší kluka, ale s velkorysostí a nadhledem zralého věku. Člověk, ve kterém vzezela Šrámkovská touha věčného mládí „stříbrného větru“. Ano, byl nedostižným charismatickým vypravěčem, rozuměl životu jaký byl před dávnými léty, ale chápal a rozuměl i životu současnému, což dokázal i ve svých vlastních povídkách. Však i v jeho vyprávění ve Smidarských ozvěnách jste mnohdy nevěděli co je pravda, co vzpomínky a co fikce. Až do 25. čísla jsme měli možnost se s ním potulovat po Smidarech, žít životy tehdejších, ale i současných význačných občanů, kteří se nějakým způsobem vymykali běžnému průměru. To všechno měl být ale jenom začátek. Taková malá splátka velkého dluhu, který jen on sám cítil, že má ke svému rodnému místu, jeho záměry byly větší. Když jsme se občas sešli, říkával: „Viš, Smidary jako jedno z mála městeček mají podrobně svoji historii sepsanou v Pamětech městečka Smidar od Václava Šráma – faráře ze Smidar. A já se nebojím říci, že ho řadím hned na druhé místo významných osobností Smidar a to hned za tehdejšího osvícence K.S.Šnajdra. To je ten, který má svoji pamětní desku na domě paní Čížkové, naproti mému domku. Všechno, co je v knize popsáno, je historie až do devatenáctého století. A já bych chtěl pokračovat. Popsat smidarskou historii až do konce století dvacátého. Ale tak nějak jinak. Měla by to být historie jednotlivých domů, vlastně těch lidiček a jejich rodů. Jejich život, osudy a proměny, kterými procházeli. Mám už dokonce spoustu materiálu, výstřižky, poznámky, korespondenci. Ale, bohužel, je to vše velmi chaotické, neuspořádané. Chce to čas, spoustu času. A to je to hlavní, co se mi stále nedostává.“

A ten čas již skutečně Františkovi scházel. Vážná choroba všem plánům zabránila a on jakoby to tušil. Když jsem četl v posledních číslech našeho časopisu jeho vyprávění, měl jsem takový divný pocit. To když jsem četl věty, jako .....*Všechno jsem pochopil, teď vím docela jistě, že až budu ze světa odcházet, bez naděje návratu ...Tak sbohem. Kdo ví, jestli se ještě takhle někdy zblízka uvidíme... Možná, že za světem, v němž žijeme, vysoko nad oblaky*

v nedozírnu, je jiný svět, svět, který ti vrátí tvé dětství a tvůj domov a tátu a mámu ... Možná se tam člověk zase stává králem okamžiku a krásných lunetických lásek v tom estetickém a poetickém moři mládí...

A tyhle podivné věty byly zcela nesrovnatelné s Františkovým člověčenstvím, s duší kluka a jeho fanfarónstvím. Jako by se snažil uzavřít svůj jeden životní příběh v očekávání toho dalšího. Něco jako poselství.

Trvalo dlouho a po Smidarech se rozlétna zpráva, že sanita odvezla Františka do nemocnice. Zatím co přístroje monotónně tikaly a světýlka blikala, František se chystal na velkou pout'. Ale ten nahoře, který znal podrobně jednotlivé listy jeho života, rozhodl jinak. František dostal ještě jednu šanci. A tak se znovu vrátil ke své rodině. Tehdy jsem ho potkal na místním hřbitově, když přišel tuto dobrou novinu zvěstovat své mámě a tátovi. Chvilku jsme hovořili o všem možném a nakonec jsem se osmělil, abych se zvědavě zeptal: "Františku, řekni mi, jak to tam na té druhé straně vypadá. Taky jsi byl v tom tunelu plném zářivého světla a rajske hudby, jak se povídá?" A on, jak bylo jenom jemu podobné, se na chvíli zamyslel. „Víš, já nevím, jak jiní. Ale já jsem kolem sebe viděl spoustu světla a všude bylo plno krásných dívek a všechny byly v bílém a hovořily se mnou a byly všechny takové milé. Najednou jsem otevřel oči a nejdřív vůbec nevěděl, kde jsem a co se děje. Ale rázem jsem si všechno uvědomil. Franto, vždyť ty žiješ, sice jsi ještě v nemocnici, ale brzy brzičko budeš zase doma – mezi svými.“

A to bylo naposledy, kdy jsem s ním mluvil. Zanedlouho si ho přece jenom ten nejvyšší tam nahoře povolal a Franta se tam sešel se svými kamarády a jistě, jak je znám, tam spolu hrají vesmírný mariáš a koukají se na nás, jak to tady vedeme.

Ano, 20.srpna to byly již dva roky, kdy se s námi rozloučil tento básník z nábřeží Josefa Kajetána, básník citu a srdce, jak jej charakterizovali jeho spolupracovníci. Člověk, který dovedl mluvit o nádheře a smutku světa, o nenaplněných snech a poutu přátelství.

Pro nás Smidaráky zůstává nedostižným vypravěčem našich příběhů, které snad někdy s někým dojdou pokračování.

FRANTIŠEK VANÍČEK

Narozen 6.4.1928 ve Smidarech

Základní škola – Obecná škola ve Smidarech (1934-1939)

Reálné gymnázium v Novém Bydžově (1939-1947)

Filosofická fakulta Karlovy university v Praze (1947-1951), obor český jazyk / anglický jazyk, ukončení studia II.státní zkouškou s titulem středoškolský profesor.

Rigorózní zkoušky na filosofické fakultě r.1983 – získal titul PhDr

- *původním a celoživotním povoláním i posláním učitel*
- *pro nedostatek učitelů v pohraničí v 50. letech po studiích na FFUK poslán na Liberecko*
- *od roku 1957 působil nepřetržitě na gymnáziu J.K.Tyla v Hradci Králové*
- *externě vyučoval na vysokých školách v Hradci Králové (konzultační středisko VŠE Praha v Hradci Králové, denní i dálková studia na PF v HK, lékařská fakulta UK)*
- *mnohokrát jmenován předsedou maturitní komise ve Východočeském kraji*
- *lektorská činnost – cyklus přednášek o anglo-americké literatuře*
- *v roce 1968 vybrán Britskou radou na studijní cestu do Londýna*
- *publikační a dopisovatelská činnost – překlady z americké literatury, povídky do časopisů*
- *rozsáhlá doktorská práce na literární téma o Scottu Fitzgeraldovi – nebyla ve své době povolena*
- *spousta nedokončeného materiálu- široké spektrum zájmu (sport, historie, jazyky, politika, literatura, filosofie, korespondence.*

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI SMIDAR

František Fiala se narodil dne 25.listopadu 1817 v Čáslavi. Na kněze byl vysvěcen 25.7.1841. V roce 1842 přišel do Smidar jako kaplan děkana Ignáce Hanuse. Rád využíval na svou dobu bohatou knihovnu svého představeného a zakládal též svoji. Byl zakládajícím členem Musea království Českého. Po smrti pana děkana v roce 1851, byl na faru ve Smidarech ustanoven za faráře. Věnoval se hodně vnitřní úpravě kostela: obnovil hlavní oltář, pořídil dva pobočné oltáře, křížovou cestu a boží hrob. Obnovil kostel v Loučné Hoře a na rozšíření kaple ve Smidarské Lhotě věnoval v té době velký obnos 1000 zlatých. Zaváděl i nové pobožnosti. Ve Smidarech zažil též dvě epidemie cholery, při nichž pečoval o nemocné. Na většině farních pozemků hospodařil sám.

V roce 1879 byl jmenován sídelním kanovníkem katedrální kapituly sv.Ducha v Hradci Králové a tam také přesídlil. P.Fiala měl několik hodností a funkcí: kanovník kolegiální kapituly na Vyšehradě, papežský domácí prelát, biskupský vikář, přisedící rada biskupské konzistoře a církevního diecézního soudu, c.k. okresní školní inspektor a další.

Dnes na P. Františka Fialu vzpomínáme hlavně proto, že v roce 1844 založil ve Smidarech veřejnou knihovnu, která byla prezentována jako školní, protože ty úřady ochotněji povolovaly. Přesto povolení takové knihovny bylo složitou záležitostí a seznamy knih podléhaly kontrole nadřízených úřadů. Sám jí věnoval 54 knih. Tato knihovna také odebírala časopisy. V roce 1848 měla 637 knih.

P. František Fiala zemřel v Hradci Králové 1.11.1905 a byl pochován na hřbitově na Novém Hradci. Jako projev uznání jmenovalo městečko Smidary 25.7.1891 P. Františka Fialu čestným občanem.

Prameny a literatura:

V.Šrám, Paměti městečka Smidar nad Cidlinou, s.252-257
SOKA Hradec Králové, Kronika Smidar č.248

Na faře ve Smidarech je (byl) uložen obraz P.Františka Fialy. Je to olej na plátně od F.Attera s datem 4.4.1878. Na obraze je tento text: P. Franciscus Fiala, Prælatus domesticus Pii IX. Canonicus Vyschehradensis, Episcopatus Vicarius, Consiliarius Consistorii Reginae hrdecensis, Decanus Smidarii

Prohlášení P. Františka Fialy při příležitosti založení knihovny ve Smidarech.

Při nynější v celé milé vlasti české veliké pokroky činící národnosti byla velmi vítaná nížepsanému myšlenka některých pánů, aby se k chvalitebnému rozšiřování národního citu dle příkladu jiných čtenářských společností i v našem městečku knihovna pod jménem školní knihovny založila. Dobře nahlížeje, kterak mnoho dobrého z takových čtenářských společností jinde zrostlo, a i mezi námi vykvést může, činí nížepsaný všem jenž čtením mravných a zábavných kněh se rádi zaměstnávají, následující ponavržení:

1ní K založení této školní knihovny věnuje nížepsaný 54 národních českých kněh.

2hé Jeden každý jenž k této čtenářské společnosti přistoupiti chce přispívá nyní jedním zlatým na stříbře, budoucí leta ale jen dvěma zlatýma w.č. a to sice vždy před sv. Václavem, při čemž však každému svobodno bude po roce dle libosti odstoupiti neb déle při této společnosti zůstatí.

3tí Tyto peněžité příspěvky vynaložejí se veškeré k opatření nových národních kněh, o čem se přesvědčiti každému audu čtenářskému povoleno bude.

4té Každý spoluúd obdrží právo dle libosti své knihy (však jen nejvíce tři na jednou) vypůjčiti a je nejdéle 14 dní u sebe podržeti; žádnému se ale právo nedává tyto nyní čtené knihy někomu jinému leč spoluoudu společnosti a svým přínaležejícím zapůjčiti.

5té Na žádost budou se při této knihovně držeti spolu troje české noviny a to sice: České noviny pražské, Česká včela a Květy; kdo i k čtení těchto přistoupí přispěje místo jedním zlatým, dvěma zlatýma na stříbře.

6té Celé spořádání, jakož i budoucí vedení převezme zdejší místní kaplan na sebe, a poněvadž k ničemu jinému nezaměřuje, leč k prospěchu všech p. čtenářů, všemožnou na to vynaloží péči, aby se ten při knihovnách zaměřený oumysl v skutek uvedl.

7mé Přístup k této společnosti vlastnoručním podpisem se potvrdí.

8mé Kdo by vypůjčenou knížku buď ztratil neb znamenitě porušil, k opatření nové povinován bude.

9té Aby se knihy k této školní knihovně patřící žádným způsobem zhatiti nemohly, tedy se poznamenání jejich V. a Sl. Konsistoří předloží a potvrzení ve farním archivu zachová.

V Smidarech dne 11tého září 1844 Pat. František Fiala kaplan

SOka Hradec Králové, SMI-KN, Pamětní kniha školní knihovny smidarské 1844-1848, s. 7-9, kart. č. 1

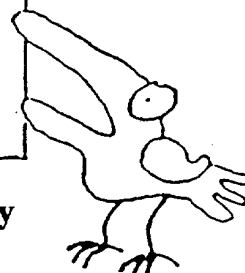
O knihovně se též dočítáme v časopise Květy, č. 5 ze dne 11. 1. 1845.

Ze Smidar. (Knihovna.) Kdy a kdekoli se v naší drahé vlasti nějaký vlastimil objeví, jenž ku vzdělání a vzbuzení národnosti v dějinách našich působí, je zajisté hodno, o takové snaze zmínku učiniti. Také ve Smidarech, kdežto již od oumrtí našeho básníka, Karla Šnajdra, ourodné vlastenecké pole zcela ladem leželo, vznikla půjčovní česká knihovna, kteráž v kratičkém čase neunavenou snahou ctihodného p. P. Fialy, tamějšího kaplana, a jen pouhými příspěvky domácích již až na 400 svazečků zrostla, a den ode dne se množí; pročez také o národním citu a lásce k věci dobré u tamních usedlých měšťanů s pochvalou se zmíniti musíme. Dle zjevné horlivosti, s jakovou sobě zmíněný duchovní v tom počíná, lze se od něho nadíti, že nebude liknovati ve svém výtečném záměru ještě dále postupovati; já pak vida po milé vlasti naší tak častý a utěšený vznik národnosti i v těch nejnepatrnějších osadách vykvítati, podobně a toužebně se v časopisech ohlížím též po své otčině, Poděbradech, a nějaké tamní vlastenecké činnosti; a však, bohužel, až posud nadarmo!

Šantl

Zpracoval: Zdeněk Slavík
učitel

ZE ŠKOLNÍCH LAVIC

Základní škola a Mateřská škola Smidary má před sebou velké úkoly

Škola ve Smidarech prošla v poslední době několika změnami, většina z nich je však ještě před námi. Věříme, že to budou změny pozitivní a najdou podporu zejména u rodičů našich dětí.

První velkou změnou bylo sloučení základní a mateřské školy v jeden právní subjekt. Po schválení ministerstvem školství ponese název Základní a Mateřská škola Smidary. Kuchyně základní školy vaří i pro školu mateřskou.

Vyučujeme podle vzdělávacího programu Základní škola, ale protože od roku 2007 budou všechny školy učit podle svých školních vzdělávacích programů, čeká nás v tomto roce práce na jejich tvorbě. Nové programy nesou s sebou nové možnosti, škola by více měla připravovat děti na život ve společnosti, méně faktografických údajů a více tvořivé práce. Naším prvořadým úkolem je zajistit kvalitní výuku a žáky dobře připravit na studium na středních školách a učilištích.

Žáci mohou volný čas trávit i v **družině**, připravujeme **nový školní klub** a díky vstřícnosti obce projde **rekonstrukcí i školní jídelna**, ve které bude špičkové vybavení podle EU.

V přípravách je i **školní bufet**, kde si děti budou moci koupit svačinu a pít.

Chystáme **nový školní časopis**, ve škole začíná pracovat **žakovský parlament**, tvořený ze zástupců jednotlivých tříd, který se pravidelně schází s ředitelkou školy a diskutují o společných problémech. Na škole mají zajištěnu odbornou péči i **děti s poruchami učení** (dyslektici, dysgrafici, dysortografici, ...), kteří pracují navíc individuálně s dyslektickou asistentkou.

Škola má **trvalé připojení na internet** a žáci od 2.1. 2006 budou moci volně navštěvovat **informační centrum** v době od 7.00 – 7.40 a po skončení výuky až do 16.00 hodin. Chceme pořádat i počítačové kurzy pro dospělé a seniory, aby se škola více otevřela rodičům dětí i jejich známým.

V příštím roce chceme **zrenovovat počítačovou učebnu**, dát dětem příležitost pracovat s těmi nejlepšími výukovými programy. Letos jsme již zakoupili dva nové počítače a špičkové programy pro český jazyk na 1. i 2. stupni, matematika pro 1. stupeň, zábavné učení pro mateřské školy a pro žáky 2. stupně fyziku.

Všichni učitelé procházejí povinně počítačovým školením.

Žáci mohou využívat prostory školy a venkovní hřiště, hrát stolní tenis, fotbal, florbal, vybíjenou i basket. Letos pořádáme **kurz plavecké výuky** pro 3. a 4. ročník a děti z mateřské školy. V únoru vyjedeme na **lyžařský kurz** do Krkonoš.

Dbáme i na kulturní a etickou výchovu dětí. Pořádáme **zájezdy do divadla, kina** a zveme k nám nejrůznější hudební a divadelní soubory. Vyvrcholením je pak naše vlastní vystoupení – **vánoční akademie**.

Škola ve Smidarech má oproti městským školám velkou výhodu v tom, že se děti pohybují v klidném, až rodinném prostředí. Menší počet dětí ve třídách umožňuje

učiteli individuální přístup ke každému žákovi. Díky tomu maximálně ubývá sociálně patologických jevů (šikana, drogy, ...). Povinností školy je zajistit kvalitní výuku, ale i nabídnout dostatek mimoškolních aktivit.

Pro rok 2006 nabízíme tyto zájmové kroužky:

- anglický jazyk (1.stupeň)	- hudební (2.stupeň)
- konverzace v anglickém jazyce (2.stupeň)	- sportovní hry (1.stupeň)
- počítačový seminář (2.stupeň)	- sportovní hry (2.stupeň)
- tvorba www stránek (pro 2.stupeň)	- matematický seminář
- základy práce s počítačem (1.stupeň)	- ekologický kroužek
- letecký modelář	- výtvarné dílny
- literárně – dramatický	- pěvecký
- hra na flétnu (1.stupeň)	- mažoretky
- recitační (nepravidelně – 1.stupeň)	

Uvítáme při vedení kroužků i občany ze Smidar a okolí. Nesmíme ani zapomenout na dobrou spolupráci s obcí, která se škole snaží vyjít maximálně vstříc a pomáhá tak ke zkvalitnění práce ve škole. Poděkování patří i panu Havelkovi za pomoc při organizování vánoční akademie v sokolovně a firmě RETERM, která velmi ochotně spolupracuje se školou.

Vážení občané, přeji Vám nejen za sebe, ale i za celý učitelský sbor a provozní zaměstnance krásné a spokojené Vánoce, především pevné zdraví a nám, kteří máme ten nelehký, ale nadmíru krásný úkol, vzdělávat a vychovávat děti, hodně sil k uskutečnění všech plánů.

Mgr.Hana Musílková
ředitelka školy

SMIDARSKÁ MATEŘINKA NEZAHÁLÍ

Od zahájení letošního školního roku sice ještě neuplynulo tolik času, ale v Mateřské škole ve Smidarech už toho stihli! Asi největší viditelnou změnou je zrušení kuchyně v přízemí MŠ a její přestavba na výdejnu jídel a jídelnu pro děti, obojí dle přísných norem Evropské unie. Vedení mateřské školy ale nemyslí jen na děti, do dění ve školce jsou stále častěji vtahováni i rodiče. Na podzim se například zúčastnili akce s názvem „Bramborový den“, kdy školku vyzdobili postavičkami z brambor. Děti si pochutnaly na bramborových plackách, které samy připravily. Na hřišti základní školy se pak rodiče s dětmi věnovali další podzimní kratochvíli – mateřská škola zorganizovala „Drakiádu“. Ať vlastnoručně vyrobení a nebo koupení, oblohu brzy zaplnili pestrobarevní draci.

A ani v zimě neskládají ve školce ruce do klína. Tradiční předvánoční besídku letos obohatilo přátelské posezení s rodiči nad kávou a cukrovím, které pro ně ve školce napekly samy děti. Domů si rodiče odnesli dárek od dětí, ozdoby z vizovického těsta, které pomáhaly vyrábět šikovné maminky. A jaké by to byly Vánoce bez dárků! Díky štědrým sponzorům letos děti našly pod stromečkem nové koloběžky, hry, knihy a skřínky na hračky. Velký dík proto patří panu Weagovi, majiteli a zaměstnancům místní čerpací stanice, sourozencům Kodrovým a panu Huškovi. Poděkovat se sluší i panu Koblasovi z Loučné hory za částečné sponzorování materiálu na dřevěný altán, který na jaře vyrostne na zahradě mateřské školy.

Největší poděkování si zaslouží dlouholetá ředitelka mateřské školy, paní Ludmila Zubzandová, která v létě odešla do zaslouženého důchodu. Svým laskavým přístupem si dokázala získat dětská srdíčka několika generací místních dětí a za to jí všichni děkujeme!

Alena Pokrupová

Mlýn Podhrad u Smidar

U městečka Smidary severně od Nového Bydžova stával na řece Cidlině mlýn zvaný Podhrad.

V 17. století Smidary patřily potomkům Mikuláše Bořka z Dohalic. Roku 1627 jim městečko bylo odňato, ale v roce 1654 je dostali zpět i s mlynářem Kryštofem Martinem. Martin si roku 1651 vzal za manželku Barboru, dceru „po dobré paměti Janu Fadmrechtovi, sousedu městečka Smider“. Po mlynáři Martinovi byl na mlýně Jan Burián a po něm Jan Brikcí, řečený Brixa či Brychta. Záznamy o něm, respektive o jeho svatbě, máme rozsáhlé:

„Slovutný muž Jan Brikcí, v ty časy mlynář mlýna při městečku Smidarech Podhradního, předstoupil L.P.1671 v den sv. Isidora (4.února) před purkmistra a konšely městečka Smidar se vši náležitou uctivostí, přednášeje zadání manželské, kteréž se stalo v městečku Smidařích nad Cidlinou v domě Jana Richtera u přítomnosti Jana Baudyše, koláře, a Jana, mlynáře sloupenského, ze strany ženicha. Jana Serafina, t.č.purkmistra, Martina Košátka, Kryštofa Vorla, sousedů městečka Smidar ze strany nevěsty, žádaje, aby ty smluvy svatební do knih městských pro budoucí paměť k zapsání přišly.“

Mlynář Jan Brikcí byl v té době vdovcem a ženil se podruhé. Vzal si za manželku Alžbětu, dceru Matěje Šarfa, a učinil ji plnomocnou hospodyní nade vším svým jměním. Bral si ji se vším, „co jest jí koliv Pán Bůh požehnati ráčil, a kdekoliv spravedlnost vyptati a vyhledati by se mohla, manželu svému se zadává, ničeho sobě ani žádnému nevymínujíc a neodkazujíc, aby on, jako manžel její, nade vším jejím a ona též nad jeho vším právo a spravedlnost měla“. Synovi z prvního manželství Francovi Brikcí odkázal na gruntu Adama Krčňáčka a Jana Pyšle vše, „co by po nebožce matce jeho nápadu (dědického práva) a spravedlnosti se vynalézt mohlo“. Kromě toho „až by syn Franc k oženění přišel, z lásky otcovské krávu jemu odvést připovídá“.

Po Janu Brikcím byl na mlýně Podhradu mlynářem Tobiáš Paclt, jenž tu roku 1674 zemřel. Po něm se stal zdejší hospodářem Jan Šubrt, dříve mlynář v Chotělicích. Za tohoto mlynáře mlýn 25.února 1689 vyhořel. Mlynář Šubrt zemřel v roce 1708 ve věku 80 let.

Roku 1705 se na Podhradě uvádí Jan Klauz. O tom máme záznam, že „dotekl se“ Adama Šubrta, mlynáře červenského, a to „za rauše svého velikého, že by Šubrt zlodějem kolovratu býti měl, ano i ryby že lazebníkovi pobral a na mlýně podhradním nájem zvětšiti měl“. Šubrt podal na Jana Klauze žalobu u tehdejší vrchnosti, tedy Františka Josefa Olše, a ten vše postoupil městskému právu. Tady Adam Šubrt a Jan Klauz slíbili, že nadále zůstanou přáteli, „s tím oznámením, že Jan Klauz budoucně Šubrta za dobrého a poctivého člověka, jako sama sebe, drží a míti chce“.

Mlynář Klauz zemřel roku 1714 a po něm na Podhradě mlynářil Jiří Slavík. Ten roku 1746 zemřel a poté na mlýně hospodařil jeho syn Jiří. Roku 1758 tu byl Jan Liška, jehož roku 1769 přijali za souseda v městečku Smidary. Když Liška zanechal mlynářství (roku 1791 zemřel), mlynářil na Podhradě Jan Matějka. Ten mlýn roku 1775 prodal v tržní ceně 2000 zlatých své dceři Teresii, provdané za Františka Havelku. Teresie Havelková zemřela 12.května 1799 bez závěti, zanechavši jediného syna, devítiletého Aloise. Mlýn Podhrad byl tehdy odhadnut na 5025 zlatých 17 krejcarů a inventář mlýna na 618 zlatých 18 krejcarů.

Alois Havelka měl po matce mlýn zdědit, protože jeho otec František Havelka se znovu oženil a ztratil tím na mlýně dědičný podíl. Za Aloisovy nezletilosti ovšem na mlýně hospodařil jeho otec (zemřel roku 1801). Dále se uvádí, že syn Aloise Havelky Jan později mlýn od vrchnosti koupil.

Mlýn Medřič u Smidar

Na říčce Javorce severně od Smidar stojí mlýn nazývaný Medřič. V knize *Království české* se uvádí, že je to „jediný zbytek původní vsi s tvrzí a dvorem“.

Na Medřiči byl mlynářem v první polovině 18. století Adam Šubrt. Ten tu zemřel roku 1732. Poté se stal zdejším mlynářem jeho syn Jindřich Šubrt, který zemřel roku 1765, a po něm tady hospodařili Jan Liška a Václav Kumpert. Tomu však na mlýně příliš štěstí nepřálo – zemřely mu tu děti a „ve stájích po několik roků hynul mu dobytek“. Mlynář Kumpert byl zbožný muž, a proto se vydal na pouť do Mariazell vyprosit si „lepší život“. Přinesl si odtud obraz Matky Boží, který údajně zůstal až dosud v rodině nynějšího majitele mlýna a chovají jej jako vzácnou památku.

Mlynář Václav Kumpert dal také roku 1770 naproti mlýnu postavit pískovcovou sochu sv. Václava s nápisem: *Honori s. WenCeslawDVCI s regni BoheMiae Patroni, F.W.K. 1770*. (Ke cti sv. Václava, vévody, království českého patrona. František Václav Kumpert 1770). Každoročně na svátek sv. Václava putuje k soše procesí.

Václav Kumpert zemřel roku 1788. Po něm na mlýně Medřič mlynařil až do roku 1816 jeho syn František Kumpert.

Červeněvský či Červenský mlýn

V obci Červeněves, která je na silnici směřující ze Smidar do Nového Bydžova, leží u řeky Cidliny mlýn, v minulosti zvaný též Červenský. Byl to mlýn panský, který vrchnost pronajímala za roční plat a další dávky.

Zprávu o zdejším mlynáři Janu Řípkovi máme z roku 1667 v souvislosti se svatbou jeho syna Václava. V letech 1672-82 byl již na červenském mlýně mlynářem Jan Štěpán. Toho tu vystřídal Jakub Čerych, jenž zemřel roku 1695 a mlýn po něm měl převzít jeho syn Jiří. Jiří Čerych měl, jak uvádějí *Registra narovnání městečka Smidar*, spor s Petrem Klenhartem ze Starého Bydžova „skrže své mezi sebou pohanění a nenáležitě zeprání“ a celá věc se „na poručení pana hejtmána“ řešila 19. II. 1698 před městským právem s tímto výsledkem:

„*Poněvadž Petr Klenhart nemohl na mlynáře Červenského nikým prokázati, „aby on lidem u něj meloucím nepravu činil, ano, jakž jej dotekl, by šrot krásti jest měl“, prosil mlynáře za odpuštění a za dobrého a poctivého člověka jej vyhlásil. Vedle kteréžto prosby Čerych mu to odpustil. O tom pak, „že jest Petr Klenhart téhož mlynáře hrubě byl upral a za jeho bolest vedle vyměření před samou vrchností 20 tolarů dáti jemu povinen byl, sami mezi sebou dobrovolně narovnání učinili, a to tím způsobem, že mlynář od Klenharta za svou bolest toliko 6 tolarů přijíti se uvolil.*“

Dále máme v souvislosti s Červenským mlýnem poznamenáno, že Adam Horák ze vsi Červeněves nařkl Jiříka Khopa ze vsi Skřivan a mlynářku červenskou Annu, manželku Jiříka Čerycha, z nectných skutků. Pro tento náрек Khop Horáka u práva městečka Smidar obvinil, kdež 5. 9. 1698 se rovnali. Po vyšetření celé záležitosti bylo uznáno, „že taková těžká slova, ze samého dumění zlého pronešena byvše, k skutečnému právnímu dokazu nepostačitelná jsou“, a to zvláště proto, „že z jedné i druhé strany zbytečně při trunku a rauši takového zlého dumění počátek učiněn jest...“.

Na počátku 18. století byl na Červenském mlýně Adam Šubrt, po něm Lukáš Štěpán. Od roku 1736 tu hospodařil Jan Čerych a roku 1770 mlýn převzal jeho syn František. Ke konci století se na mlýně připomíná Václav Hejtman, který si vzal dceru mlynáře Františka Čerycha.

Po smrti Václava Hejtmána tu měl mlynařit jeho syn František. Protože však byl příliš mladý, do jeho plnoletosti měl „na mlejné červenském pupilárním hospodařiti a svůj obchod provozovati František Čerych s tím obmezením, že žádný dluh na mlejné dělati se nemá“.

Sedm pramenů zázračné vody (Ze Smidarské Lhoty)

U naší vesnice vytryskl jednoho času silný pramen. Není to obyčejný pramen. Tisíce lidí tu našlo své uzdravení a od nepaměti do Smidarské Lhoty putovaly davy lidu, aby je voda posílila ve zdraví.

Pramen je zázračný, jak vyprávěli už dědové a jak se věří také nyní. Kdyby všechny studánky vyschly, náš pramen bude mít vody vždy dostatek. Vždyť pod zemí do studánky proudí voda se sedmi stran. Všechny sedm pramenů je věčně živých a nikdy se nestalo, že by některý vyschl.

Voda smidarskolhotecké studánky je léčivá, ba zázračná.

Když v roce 1778 ležel císař Josef II. se svým vojskem v Hlušicích, tenkrát tu měl hlavní stan proti pruskému králi Bedřichovi, zaslechl o léčivé vodě ze Lhoty a dal si jí věrtel přinést. Dovezli mu ji na hlušický zámek a velmi si liboval.

Lid brzy poznal, že v síle pramene má spatřovat milost Boží. Postavil u něho zprvu dřevěný sloup, tesař do něho vytesal výklenek a za účasti všech pobožných poutníků byla v něm umístěna soška Matky Boží.

„Mluví k nám Bohorodička Sedmibolestná, protože ze země prýští sedm pramenů.“

„Zasvětíme sloup Bohorodičce Sedmibolestné“, navrhovali jedni a stalo se. Od té doby se rozšířila sláva lhotecké vody ještě dále do kraje, poutníků přibývalo a Smidarská Lhota byla útočištěm všech, kdož na Matce Boží si vyprošovali milosrdenství.

Pro pohodlí poutníků bylo místo kolem posvátného místa vysázeno lipami. Rostly jako z vody. Po čase však mnohé uschly a zůstalo jich zelených jen sedm. Sousedé se brzy postarali o nové stromky, vsadili je do země, zbylo jich zase sedm.

„Zázrak“, pokřizovali se lhotečtí. „Sedm pramenů, Sedmibolestná Matka Boží, sedm lip. Kdybychom je věčně sázeli, ujme se jich sedm.“

Když ve válce roku 1866 řádila v kraji cholera a tisíce lidí skosila, vzpomněli si pobožní občané na náš zázračný pramen. Putovali opět jednotlivě i v hustých procesích do Lhoty, pili vodu ze sedmi pramenů a uzdravovali se. Ti, kdož byli dosud zdraví, pili také, aby se jich nemoc nedotkla. Byli cholery uchráněni. Studánka byla tehdy obléhána od rozbřesku do noci a každý, kdo se k ní dostal, byl šťasten.

Po čase vzal dřevěný sloup se soškou Matky Boží za své. Tehdejší direktor dymokurského panství dal na jeho místě postavit dřevěnou kapličku a soška byla do ní přenesena. To bylo roku 1790. Kaplička byla zcela malá. Pojala jen asi deset lidí. Později byla nahrazena jinou, z kamene, avšak opět jen pro kněze, který tu sloužil čas od času mši svatou. Lid naslouchal slovu Božímu venku pod lipami.

Teprve roku 1875 byla kaplička úplně přestavěna a rozšířena. Dostalo se jí pěkného oltáře, obrazů a bohoslužebných potřeb.

Od té doby tu stojí v původní podobě a jen několik málo změn při opravách ji poznamenalo.

Když se pověst o lhotecké vodě rozesla světem, vystavěl pro pohodlí návštěvníků místní občan poblíže kaple lázně se studenou i teplou vodou a tím počet hostů dále rozmnožil.

Sedm pramenů a sedmero statných lip u Sedmibolestné Matky Boží ve Smidarské Lhotě jsou milosti, jimiž Bůh tuto obec navštívil.

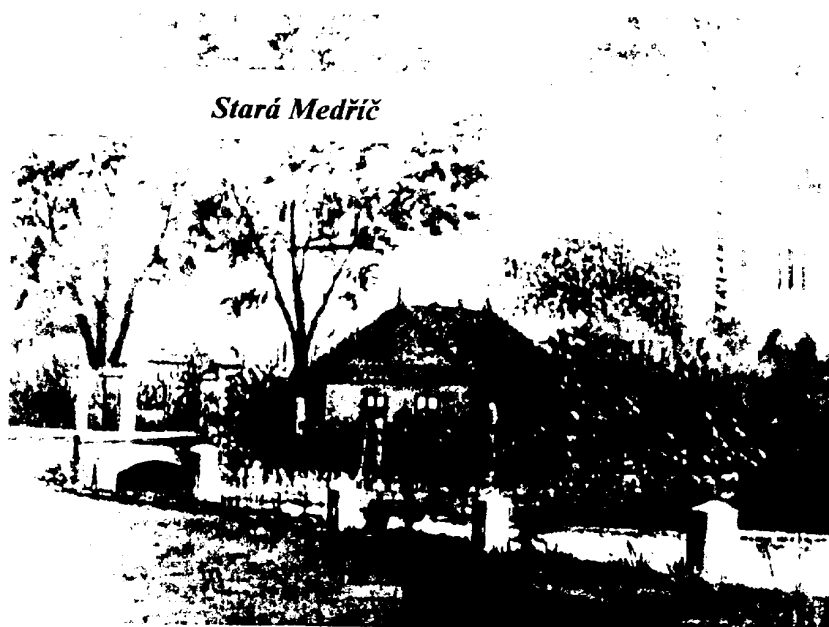

Cesta kolem Podhradu – srpen 1887

Smidary; Podhrad—Zámek.

Stará Medřič

*Vysazování vrb u Podhradu žáky
měšťanské školy v roce 1941*

Smidary

Pohled na Podhrad a rostoucí vrby

Smidarští hasiči informují

Co udělat před zahájením topné sezóny

Hasiči vyjžděli v minulém roce k celé řadě požárů způsobených nedbalostí lidí, kteří podcenili nebezpečí při topení. Série tragických úmrtí nás nutí neustále veřejnost varovat a upozorňovat na základní chyby při uskladňování paliv, spalování v jejich spotřebičích a na chyby v průběhu samotného topení.

Hasiči by rádi veřejnosti připomenuli, že instalovat a užívat lze pouze schválené typy spotřebičů paliv, určených k vytápění objektů a je nutné se řídit předpisy a návody výrobce pro jejich instalaci, umístění, užívání, obsluhu a údržbu. Zákon o požární ochraně každému ukládá povinnost dodržovat podmínky nebo návody, vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností, a počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení. Podrobnosti o těchto povinnostech upravuje vyhláška č.246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

Na co si dát pozor, než začnete topit

Každý by měl především vědět, v jakých lhůtách je povinen zajistit provedení pravidelných revizí plynových a elektrických spotřebičů nebo čištění a kontrol komínů pro jednotlivé typy tepelných spotřebičů. Měl by si zkontrolovat, zda je řádně upevněný kouřovod, zda není někde spotřebič nebo kouřovod propálený. Opatrnosti je třeba dbát zvláště při vysypávání žhavého popela - popel ukládat do nehořlavých nádob, které jsou neporušené, uzavíratelné a umístěné v bezpečné vzdálenosti od hořlavých látek a stavebních konstrukcí z hořlavých hmot. Každoročně se stává špatné ukládání popela příčinou požárů nejen popelnic a kontejnerů, ale i obytných a hospodářských budov.

Je důležité kontrolovat skladování paliva, a to hlavně uhlí i zbytků dřevní hmoty např. pilin a kůry. Zde hrozí už v tuto dobu nebezpečí samovznícení. K tomu jsou náchylné především horší druhy uhlí. Proces samovznícení uhlí podporuje skladování ve větších hromadách (u uhelen rodinných domků je kritická hranice 1,5m výšky), dále vlhkost, nestejněměrná zrnitost a přítomnost zbytků dřeva a pilin. Skladovací plocha musí být před naskladněním řádně vyčištěna a nenavlhla. Stěny uhelny řádně omítnuté, protože např. cihlová drť prokazatelně urychluje proces samovznícení. Uhlí skladujte odděleně od ostatních paliv a vždy zvlášť novou navážku od staré. V jeho blízkosti zamezte umístění zdrojů tepla – rozvody trubek od topení, páry nebo teplé vody. Pozor na zatékání vody do uskladněného paliva. Při naskladnění nově dovezeného paliva kontrolujte, zda nedochází k nárůstu teploty. Kontroly by měly probíhat u nově dovezeného paliva každý den, později v týdenních intervalech. Samovznícení se projeví vytvářením vodní páry, dýmu nebo zvýšením teploty. Při prvním zpozorování zvyšující se teploty proveďte ochlazení uhlí přeházením nebo přenesením na volné místo, kde se rozestře do vrstvy vysoké 0,25 – 0,5 m a nechá vychladnout.

Příprava topidel

Máte před zimou vyčištěná kamna a seřízený kotel topení? Topná sezóna se už zanedlouho rozeběhne, počasí ještě dovoluje napravit zanedbané! Splněny by měly být zejména předepsané povinné revize a kontroly. Zvláště důležité je to u uživatelů plynového kotle, u nichž je stanovena povinnost jednou za rok zajistit kontrolu celého spalovacího procesu, čistotou hořáků počínaje a funkcí pojistkového ventilu či termostatu konče.

Topí-li se pevnými palivy, zanesený komín přináší nejen špatné hoření, ale i nebezpečí vznícení sazí. Zvláštní nároky jsou opět požadovány u plynových kotlů. U nich je nutná jak čistota komínových průduchů tak předepsaného tahu komína. A pozor! Odpovědnost za stav komínu (jako součást domu) nemá kominík, ale majitel objektu.

Některé zásady bezpečného provozu topidel

- Kolem každého topidla, podle druhu, je nutné dodržovat bezpečné vzdálenosti od hořlavých stavebních konstrukcí, zařizovacích předmětů umístěných v okolí topidla z

hořlavých hmot. Rovněž jsou stanoveny podmínky při instalaci topidla na podlahové krytiny (PVC, plovoucí podlahy apod.).

- Na povrch topidla neodkládat hořlavé materiály a předměty
- Každý spotřebič pevných paliv instalovaný na podlaze z hořlavých hmot musí být opatřen ochrannou nehořlavou podložkou požadovaných rozměrů, která přesahuje jeho půdorys
- Každý je povinen udržovat komíny a kouřovody v řádném technickém stavu, zabezpečovat jejich pravidelné kontroly a nepoužívat komíny, u nichž byly zjištěny závady. Podmínky jsou uvedeny v ČSN EN 1443.
- Každý je povinen zajišťovat pravidelné čištění a kontrolu komínů a kouřovodů spotřebičů paliv.

Lhůty čištění komínů dle vyhlášky č. 111/1981 Sb.

1. Komíny se spotřebiči na tuhá a kapalná paliva do výkonu 50 kW šestkrát za rok a s výkonem nad 50 kW čtyřikrát za rok.
2. Komíny se spotřebiči na plynná paliva do 50 kW, pokud jsou opatřeny komínovou vložkou dvakrát za rok, do výkonu 50 kW pokud nejsou opatřeny komínovou vložkou šestkrát za rok.
3. Komíny se spotřebiči na plynná paliva s výkonem nad 50 kW čtyřikrát za rok.
4. Jsou-li do komínů zapojeny spotřebiče paliv do výkonu 50 kW v rekreačních domech a chatách, pokud nejsou užívány celoročně, nejméně jednou za rok.

DŘEVO – TRADIČNÍ PALIVO

Polenové dřevo je tradičním palivem. Jeho výhodou je lepší dostupnost (i cenová) než u ostatních paliv. Na rozdíl od ostatních dodavatelských paliv je však potřeba provést mnohé úpravy, než je možné získat tepelnou energii. Ostatní paliva jsou ze strany dodavatele připravena ke spalování (uhlí, oleje, zemní a zkapalněný plyn, elektrická energie).

Pokud ovšem můžeme věnovat, spíše místo peněz, čas na přípravu topiva, je pro nás polenové dřevo finančně nejvýhodnější. Při jeho zpracování a spalování je však nutno přihlížet k mnoha zdánlivě nesouvisejícím faktorům.

Biomasou nazýváme hlavně dřevní odpad a nové produkty (piliny, hobliny, peletky, brikety, sláma, štěpka, kůra). Jejich efektivní spalování vyžaduje moderní technologie, mnoho z těchto paliv má vysokou vlhkost, jiná jako třeba piliny nebo sláma díky své vlastnosti spékát se, vyžadují odlišný proces spalování. Záleží hlavně na zápalné teplotě paliva a přísunu vzduchu. Je samozřejmé, že pokud přiložíme do klasických kamínek balík slámy, teplo je spotřebováno k uvolnění vlhkosti, dochází k ochlazování kamen a pouze k uhlínatění povrchových vrstev balíku. Klasická kamna neumí účinně využít vznikajícího dřevoplynu. Moderní technologie přišly s dvoukomorovým spalováním dřeva, jehož výsledkem je vyšší účinnost spalování (tedy nižší spotřeba paliva) a hlavně vysoký stupeň regulovatelnosti výkonu při zachování jmenovité účinnosti.

Při spalování vlhkého dřeva dochází

- k velkému uvolňování par, které ochlazují kotlové těleso a tím zhoršují podmínky pro spalování
- zkondenzovaná pára reaguje s uhlíkatými složkami a dehtuje
- váže se na saze odlétající komínem a zamořuje okolí
- snižování tepelného výkonu, může ochladit kotlové těleso natolik, že kotel vyhasne

Zásadně se doporučuje topit dřevem s obsahem vody nižším než 30 %, optimálně nižší než 20 %. Čerstvě poražené a nařezané dřevo obsahuje podle druhu, polohy a stáří stromu i více vlhkosti (více než 50 % vlhkosti, proto je nutno důsledně rozlišovat obsah vody v dřevině a vlhkost dřeva). U listnatých dřevin je toto procento obecně větší než u jehličnanů. I uvnitř kmene nalezneme rozdíly. Jarní dřevo, běl a vrškové dřevo obsahují více vody než letní dřevo, jádrové dřevo a kulatina od pařezu. Abychom si mohli užít tepla, snažíme se vlhkost snížit na přijatelnou hranici.

Velmi důležitou vlastností palivového dřeva je vlhkost, která zásadně ovlivňuje tepelné vlastnosti, výhřevnost dřeva rapidně klesá se stoupající vlhkostí dřeva. Se stoupajícím objemem vody v dřevní hmotě klesá její výhřevnost, protože stoupá množství tepla potřebné k odpaření obsažené vody. Odpařená voda navíc neblaze působí na tepelnou techniku a proces spalování.

Za Sbor dobrovolných hasičů Smidary – Ladislav Hořejšek

Vážení čtenáři .

Po čtyřicáté třetí uspořádala naše základní organizace Českého svazu chovatelů ve Smidarech výstavu drobného zvířectva a dle názorů návštěvníků z řad laické i odborné veřejnosti jsme se tohoto úkolu zhostili se ctí.

Na výstavě mohlo téměř tisíc třista návštěvníků shlédnout:

176 ks králíků	15 plemen
161 ks holubů	18 plemen
33 ks drůbeže velké	8 plemen
27 ks drůbeže zakrslé	8 plemen
15 ks drůbeže vodní	4 plemen
10 ks drůbeže okrasné vodní	5 plemen
4 ks ovcí	1 plemene
1 ks koz	1 plemene
325 ks exotického ptactva	23 druhů
640 ks akvariálních rybek	20 druhů

Vzhledem k pěknému počasí a příjemné atmosféře čas utíkal velice rychle a tak již jen vzpomínáme a těšíme se na otevření nové chovné sezony a na malé chlupaté kuličky v králíkárnách, krásně ošklivá holoubata, žluté opeřené kuličky v kurnících a vůbec na období jara , kdy příroda dokazuje na každém kousku naší krásné země, jak mocná je to čarodějka a jak moc si jí musíme vážit a žít s ní v souladu a s pokorou k ní přistupovat.

Nejinak se snažíme apelovat i na naše členy , aby se chovaly s úctou ke zvířatům doma chovaným.

Závěrem bych chtěl popřát jménem naší ZO všem občanům Smidarska pevné zdraví, hodně pohody , spokojenosti a klidu v tomto čase , kdy mnohý až příliš se podává shonu doby a hromadění statků k dobrému životu jen málo potřebným.

Všem lidem dobré vůle přeje krásné časy příští

Vít Dostál

Informace z činnosti sociální komise při OÚ Smidary.

V roce 2005 byly zaslány písemné gratulace jedenácti občanům k jejich 70. životnímu jubileu. Členky komise osobně navštívily a předaly dárky 35 našim občanům, kteří oslavili svá životní jubilea (tedy 75, 80, 85, 90 a více let).

Nejstarší občankou naší obce je paní Marie Chrtková z Červeněvsí, která v letošním roce oslavila 96. narozeniny.

Za soc.komisi: M.Zavadilová

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

NAROZENÍ

14.5.05 Daniel Šedivý, Červeněves
4.6.05 Matěj Hyršál, Červeněves
5.8.05 Daniel Purma, Křičov

22.9.05 Valentýna Trejbalová, Loučná Hora
9.11.05 Anna Medková, Chotělice

ÚMRTÍ

30.3.05 Růžena Vízková, Chotělice
10.4.05 Milada Drašíková, Loučná Hora
5.5.05 Václav Kinčl, Smidary
22.5.05 Zdeněk Štaier, Loučná Hora
7.6.05 Františka Štočková, Smidary

26.7.05 Miroslav Drofa, Smidary
3.9.05 Johanna Kosová, Červeněves
14.9.05 Jana Pilařová, Smidary
2.11.05 Ondřej Cudrāk, Smidary

SNATKY (uzavřené na OÚ Smidary)

17.6.05 Filip Hammerschmiet a Lucie Zachová 2.7.05 Ladislav Slezáček a Jana Vlachová

JUBILEA – SNATKY

Dne 8.10.05 oslavili manželé **Blažena a František Liškovi** ze Smidar **zlatou svatbu**.
Dne 22.10.05 oslavili manželé **Jaroslava a Vladimír Rosůlkovi** ze Smidar **zlatou svatbu**.
Všem srdečně blahopřejeme

Dne 23.6.2005 se konalo tradiční slavnostní rozloučení patnácti dětí s mateřskou školkou.
Dne 10.9.05 se uskutečnilo v obřadní síni obecního úřadu přivítání dvou nových občánek.

Marie Zavadilová
matrikářka

Klub rybářů Smidary oznamuje občanům, že ve čtvrtek 22.12.05 v 9,00 hod. se budou u nákupního střediska ve Smidarech prodávat vánoční kapři.

**Restaurace SOKOLOVNA ve Smidarech Vás zve na SILVESTR 2005.
Místenky se prodávají do 25.12.05 v sokolovně. Cena 380,-Kč.**

**MYSLIVECKÝ PLES se uskuteční dne 7.1.2006 ve smidarské sokolovně,
hudba MTO Heřmanův Městec, bohatá tombola.**

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ **VE SMIDARECH**

zve širokou veřejnost a všechny příznivce hasičů na

hasičský P L E S

V SOBOTU DNE 28. LEDNA 2006 OD 20,00 HODIN

V SÁLE SOKOLOVNY VE SMIDARECH

K tanci a poslechu hraje hudba *RESONANCE* z Chlumce nad Cidlinou

Bohatá tombola

Vstupné obvyklé

Společenský úbor

„Půlnoční mše“ v Ohnišťanech dne 24.12.05 začíná ve 21,30 hod. Předpokládáný odjezd autobusu v 21,10 hod. od nákupního střediska ve Smidarech.

**Příjemné svátky vánoční,
vše nejlepší v novém roce,
hodně osobních a pracovních úspěchů
Vám přeje**

kolektiv pracovníků OÚ